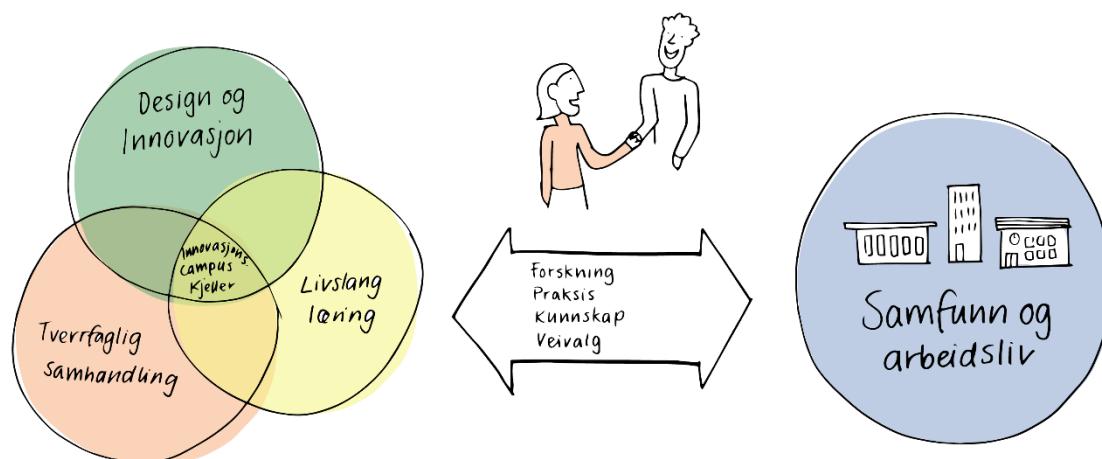

HØGSKOLEN I OSLO
OG AKERSHUS

Campus Kjeller/Lillestrøm – en arena for innovasjon

Innholdsfortegnelse

1	Mandat, sammensetning og arbeidsform	2
2	Utvalgets forståelse av mandatet	4
3	Sammendrag	6
4	Historisk utvikling	7
5	Dagens situasjon	12
6	Sentrale utfordringer	23
7	Alternative forslag	34
8	Utvalgets forslag	38
9	Referanser	43
10	Vedlegg	45

1 MANDAT, SAMMENSETNING OG ARBEIDSFORM

I HiOAs styremøte 28. oktober orienterte høgskoledirektøren om at det var besluttet å opprette en arbeidsgruppe som skulle utarbeide forslag til fremtidig faglig og operativ profil for campusen¹ på Kjeller/Lillestrøm. Høgskoledirektørens initiativ var en respons for å møte en økende uro på Campus Kjeller og i regionen som så at stadig flere fagmiljøer ved studiestedet på Kjeller ble flyttet inn til studiested Pilestredet.

Utvalget ble gitt følgende mandat²:

Bakgrunn

Institusjonens ledelse er opptatt av å opprettholde og videreutvikle en levende og bærekraftig utdannings- og forskningsvirksomhet på Kjeller/Lillestrøm. En videre utvikling av campusen på Kjeller/Lillestrøm må ses i sammenheng med utviklingen av høgskolens øvrige virksomhet. Det er HiOAs samlede profil og posisjon som skal styrkes gjennom en strategisk satsning på campusen på Kjeller/Lillestrøm.

I arbeidet legges forventet befolkningsutvikling, demografisk utvikling, studietilbøyelighet, samt Oslo- og Akershusregionens- og næringslivets fremtidige behov for kunnskap og kompetanse til grunn. Anbefalingene bør også vektlegge utvikling av en tydelig profil med unikt og attraktivt særpreget og klare komparative fortrinn.

Mandat

1. Arbeidsgruppen gis i mandat å utarbeide forslag til fremtidig faglig og operativ profil for Campus Kjeller. Anbefalt profil og satsninger må ses i sammenheng med utvikling og posisjonering av høgskolens øvrige virksomhet.
2. Samfunns- og næringslivet i regionen sitt fremtidige behov for kunnskap, kompetanse og innovative løsninger tillegges vekt. Samtidig må det både nasjonale og internasjonale perspektivet tas med.
3. Potensialet som ligger i fleksible lærings- og vurderingsformer og digitale samhandlingsløsninger må med i vurderingen.
4. Dagens arealramme ligger i utgangspunktet for forslagene, men det må kunne forutsettes en funksjonell tilrettelegging for nye, strategiske satsninger.

Utvalgets rapport skal leveres innen påske 2015.

Utvalgets sammensetning:

Leder for utvalget: Professor Jan Grund, HiOA, Fakultet for samfunnsfag.

Sekretær for utvalget: Seniorrådgiver Brita Børve, HiOA, Fellesadministrasjonen.

Representanter fra samfunn- og næringsliv i Oslo- og Akershusregionen:

NHO Oslo og Akershus³: Regiondirektør Nina Solli (vara seniorrådgiver Eli Boran).

Kunnskapsbyen Lillestrøm⁴: Administrerende direktør Anita Orlund.

¹ **campus m1** (utt *kampus el. kæmpes*; gjennom eng., fra lat.; se *camping*) universitetsområde (utenfor bykjernen). Bokmålsordboka.

<http://www.nobordbok.uio.no/perl/ordbok.cgi?OPP=campus&begge=+&ordbok=bokmaal> (5.03.2015)

² Styresak 38/2014 j) Høgskoledirektørens orienteringer til styret behandlet i styremøte 28.10.2014

³ <https://www.nho.no/Om-NHO/Regionforeninger/NHO-Oslo-og-Akershus/> (20.03.2015)

⁴ <http://kunnskapsbyen.no/index.php> (20.03.2015)

*Akershus fylkeskommune*⁵: Fylkesdirektør Øyvind Michelsen (vara spesialrådgiver Arild Klingsheim).

*Akershus universitetssykehus (Ahus)*⁶: Forsknings- og innovasjonsdirektør Hilde Lurås.

Representanter fra Høgskolen i Oslo og Akershus:

Fakultet for teknologi, kunst og design (TKD): Professor Gro Markeset og studieleder produktdesign Torgrim Eggen.

Fakultet for lærerutdanning og internasjonale studier (LUI): Høgskolelektor Hedvig Johannesen og studieleder Ellen Watkinson.

Fakultet for samfunnsfag (SAM): Fakultetsdirektør Marja Lundell.

Fakultet for helsefag (HF): Dekan Nina Waaler og høgskolelektor Anne Marie Lilleengen.

Fellesadministrasjonen: Forskningsdirektør Morten Irgens, eiendomsdirektør Mariann Hole (vara Pierre Wijnen), ekstern konsulent fra Ross Konsept Geir Ross Børøen.

Representanter fra tjenestemannsorganisasjonene:

Parat: Eva Andresen og *Forskerforbundet*: Eldbjørg Marie Schön.

Studentrepresentanter:

Tord Øverland (leder for Studentparlamentet) og student Carina Elisabeth Carlsen (student ved studiested Kjeller).

Utvalgets arbeid

Utvalget har i løpet av perioden hatt 3 utvalgsmøter.

Med utgangspunkt i innledningene på møtene, arbeid i mindre grupper av utvalgsmedlemmer, samtaler med ressurspersoner og diskusjonen på møtene, har utvalget arbeidet seg frem til sine forslag. Medlemmer i utvalget og ressurspersoner ble invitert til å fremme forslag som ble presentert på det første og andre møtet i utvalget (agenda for møtene – se vedlegg 1). Utvalget diskuterte og ble enige om hvilke utfordringer det er i dagens situasjon på Campus Kjeller på det andre møtet i utvalget.

Utvalget opprettet en blogg i januar 2015⁷. På bloggen har leder for utvalget blogget, og i innlegget ble det presentert tre forslag til ny faglig og operativ profil. Det ble også orientert om utvalgets arbeid. Det var ikke endelige forslag, men eksempler på hvordan fremtidsvisjoner må skapes ved å tenke utenfor boksen. Målet med å etablere en blogg om utvalgets arbeid, var ønsket om åpenhet og å skape en arena for debatt. Utvalget har mottatt flere relevante kommentarer og innspill, og det er prøvd å ta hensyn til disse i presentasjonen av forslaget i denne rapporten. Ansatte ved HiOA ble på bloggen også invitert til å komme med innspill til utvalgets arbeid.

Rapportens oppbygging

Vi ønsket å lage en rapport som gir en samlet oversikt over den historiske utvikling, dagens situasjon og utfordringene før vi kommer med forslag til ny faglig og operativ profil for

⁵ <http://www.akershus.no/> (20.03.2015)

⁶ <http://www.ahus.no/> (22.03.2015)

⁷ <http://blogg.HiOA.no/campuskjeller/> (20.03.2015)

Campus Kjeller/Lillestrøm. For deg som først og fremst er opptatt av forslagene anbefales kapittel 7 og 8.

Rapporten består av 8 kapitler. Kapittel 1 omhandler mandat, sammensetning av utvalget og rapportens oppbygging.

Kapittel 2 gjør rede for utvalgets forståelse av mandatet ved at det tegnes opp begrunnelse for hvilke spørsmål utvalget har lagt hovedvekten på.

Deretter følger sammendraget i kapittel 3.

Kapittel 4 belyser sentrale sider ved HiOA sin historie med særskilt blikk på Campus Kjeller og HiAk. HiAks historie er skrevet av Tor-Inge Dovland.

Kapittel 5 oppsummerer dagens situasjon og hva som har skjedd etter fusjonen 1. august 2011 for Campus Kjeller.

Kapittel 6 drøfter de sentrale utfordringer for Campus Kjeller/Lillestrøm og de premisser som må ligge til grunn for utforming av fremtidig operativ og strategisk profil.

Kapittel 7 drøfter alternative forslag for ny faglig og operativ profil. Med bakgrunn i høgskoledirektørens gjennomgang av mandatet på utvalgets første møte 9. desember ble det åpnet for at utvalget kunne presentere tre til fire forslag for ny faglig og operativ profil.

Kapittel 8 presenteres utvalgets forslag til hvordan høgskolen bør jobbe videre med de spørsmål og forslag som fremmes i denne rapporten.

2 UTVALGETS FORSTÅELSE AV MANDATET

Valg av fremtidig faglig og operativ profil for Campus Kjeller/Lillestrøm må ta utgangspunkt både i HiOAs styrker og svakheter i de rammebetingelser⁸ som Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev til HiOA for 2015 skisserer rammene for. Regjeringen har lagt frem en langtidsplan for forskning og høyere utdanning, Meld. St. 7 (2014-2015) «Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2015 – 2024»⁹. Langtidsplanens mål er å bidra til å styrke Norges konkurransekraft og innovasjonsevne, løse store samfunnsutfordringer, samt utvikle fremragende miljøer for forskning og høyere utdanning.

Utvalget har tolket mandatet slik at er grunnlag for at det fremmes ulike forslag som alle bygger på en helhetlig profil for HiOA. Det skal fremmes forslag der fremtidig faglig og operativ profil for Campus Kjeller/Lillestrøm er plassert inn i en samlet strategisk¹⁰ profil for HIOA, med klare faglige prioriteringer, og konkrete ambisjoner for kjerneoppgavene: utdanning, forskning og formidling.

Forslagene skal bidra til å støtte opp om HiOAs samfunnsoppdrag og de må legge et fundament for at utviklingen skal skje i nær dialog med viktige målgrupper og partnere. I

⁸ <https://www.HiOA.no/For-tilsatte/Virksomhetsstyring2/Eksterne-styringsdokumenter/Tildelingsbrev-fra-KD-for-2015> (24.02.2015)

⁹ <https://www.regjeringen.no/nb/tema/forskning/artikler/langtidsplan-for-forskning/id731479/> (24.01.2015)

¹⁰ <https://www.HiOA.no/For-tilsatte/Virksomhetsstyring2/Interne-styringsdokumenter/Strategi-2020> (24.02.2014)

universitets- og høyskoleloven¹¹ § 1-3 om institusjonenes virksomhet heter det i punkt §1-3 e) at universiteter og høyskoler skal arbeide for å fremme lovens formål ved å

«bidra til innovasjon og verdiskapning basert på resultater fra forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid».

Forslagene skal styrke betydningen av HiOA som en institusjon som:

- Leverer i henhold til samfunnsoppdraget
- Utvikler bærekraftige campuser
- Har en faglig profil som svarer på de fremtidige samfunnsutfordringene

Dette gjelder for alle HiOAs tre campuser; Pilestredet, Kjeller og Sandvika.

Regjeringen fremmer Strukturmelding for høyere utdanning¹² i mars 2015 og Ekspertutvalget for finansiering la i februar 2015 frem forslag til nye finansierungsordninger for UH-sektoren¹³. Et av utvalgets mål er å beskrive alternativene slik at HIOA kan bruke et eller flere av de som et element overfor Kunnskapsdepartementet (KD) i utarbeidelse av en utviklingsavtale (på 5% av basisbevilgningen) som kan brukes for at HIOA på best mulig måte kan ivareta sitt samfunnsoppdrag og får en tydelig faglig profil.

Ekspertutvalget antyder at en utviklingsavtale må inneholde tre hovedelementer, som henger sterkt sammen:

- Utvikling av kvaliteten
- Samspill med samfunns- og næringsliv
- Utvikling av institusjonens profil

De forslagene utvalget vurderer tar utgangspunkt i fremtidige utfordringer både internasjonalt, nasjonalt og regionalt (les mer i kapittel 5: Sentrale utfordringer).

Utvalget har jobbet seg frem mot et forslag der HIOA gjennom Campus Kjeller tar et nasjonalt ansvar på et viktig sentralt fagområde.

Forslaget skal sørge for at HiOA bidrar til å dekke regionens fremtidige behov for kunnskap og kompetanse. Målet er å fremme et forslag som posisjonerer HIOA i en krevende fremtid.

Utvalget har ønsket å gi et innspill til HiOAs strategiprosess i arbeidet med å bli et profesjons/arbeidslivsuniversitet.

¹¹ https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-04-01-15#KAPITTEL_1-1 (12.03.2014)

¹² <https://www.regjeringen.no/nb/tema/utdanning/hoyere-utdanning/innsikt/struktur-i-hoyere-utdanning/id2009067/> (24.02.2015)

¹³ https://www.regjeringen.no/contentassets/95742f2460c74ee5aecf9dd0d2a8fc9f/finansieringuh_rapport.pdf (24.02.2015)

3 SAMMENDRAG

Utvalget fremmer forslag til faglig og operativ profil for Campus Kjeller/Lillestrøm som er presentert i kapittel 8. Gjennom tre møter har utvalget jobbet med å stille en diagnose for dagens situasjon ved å drøfte alternative strategier for å håndtere fremtiden. Det er enighet om følgende virkelighetsbeskrivelse: Det skjer veldig mye positivt på Kjeller. Det er gode relasjoner til arbeidslivet og kulturen preges av godt miljø, god tilrettelegging og fleksibilitet.

Utfordringene er knyttet til at studenter og fagfolk føler seg glemt, og ved at samfunnsmessige trender fører til at fagfolk og studenter trekkes mot Oslo. Det er langt større avstand fra Oslo til Kjeller enn det er mellom Kjeller og Oslo.

HiOA har som institusjon, manglet en klar strategi for hva høgskolen vil med Campus Kjeller/Lillestrøm. For å møte fremtiden trengs det en bevisst strategi og tiltak for at campusen skal få en tydelig profil. På samme måte som Ahus må tilby leger så interessante oppgaver at stadig flere foretrekker å jobbe på Ahus - må Campus Kjeller/Lillestrøm bli et så interessant studiested og en så interessant arbeidsplass at stadig flere gode studenter og gode fagfolk vil trekkes mot campusen. Og sist, men ikke minst, at studentene blir attraktive i arbeidslivet etter endt studium.

Tre viktige kapitler (kapittel 5, 6 og 7) dreier seg om å forklare diagnosen, drøfte utfordringene og skissere noen alternative forslag for campusen. Utgangspunktet for forslagene er at de skal bidra til å posisjonere HiOA og campusen i det litt flytende landskapet som nå preger UH-sektoren. Regjeringen kommer om kort tid med en stortingsmelding om den fremtidige strukturen i høyere utdanning, og Ekspertutvalget for finansiering av høyere utdanning har lagt frem forslag om endringer i finansieringsordningene for sektoren.

HiOA må utvikle en strategi for Campus Kjeller/Lillestrøm som må posisjonere institusjonen i henhold til egne styrker og de rammebetingelser institusjonen kan arbeide innenfor. Utvalget mener at HiOA kan bruke utviklingen av Campus Kjeller/Lillestrøm for å møte KDs ønsker om en tydeligere og mer spisset profil til utdanningsinstitusjonene. Utviklingen av campusen vil være nyttig i forbindelse med eventuelle utviklingsavtaler mellom KD og institusjonen.

Utvalget har diskutert fire forslag:

- Campus Kjeller/Lillestrøm - en arena for innovasjon
- Senter for tverrprofesjonell samarbeidslæring (innen helse- og sosialfag)
- Senter for livslang læring
- Nasjonalt senter for lærerutdanning (det siste forslaget er trukket som en følge av motforestillinger fra ansatte ved fakultetet)

Utvalget fremmer ett forslag som bør vurderes nærmere. Dette forslaget er ikke grundig og detaljert utredet på grunn av den korte tiden som utvalget har hatt til rådighet.

Utvalget fremmer følgende: Campus Kjeller/Lillestrøm - en arena for innovasjon.

Utvalget mener at de to foreslåtte senterne hører naturlig med i denne satsningen:

- Senter for tverrprofesjonell samarbeidslæring (innen helse- og sosialfag)
- Senter for livslang læring

I kapittel 8 presenteres forslaget, og det gis en nærmere begrunnelse for strukturen i forslaget.

Et sentralt element er et tett samarbeid mellom campusen og det omkringliggende arbeidsliv. Det må blant annet etableres flere langsiktige, strategiske partnerskap/samarbeidsavtaler med store og relevante virksomheter i Oslo- og Akershus.

I *Campus Kjeller - en arena for innovasjon* dreier det seg om å utvikle et innovasjonssenter som kobler fagmiljøer på tvers av fakulteter og tilby et kompetansesenter for innovasjon som bygger på formidling, FoU, utdanning og innovasjon. Denne modellen kan på sikt utvikles til å gjelde HiOA som helhet. Det kan være riktig å utfordre fakultet- og instituttstrukturen i lys av en fremtidig pedagogisk og teknologisk utvikling.

Campus Kjeller/Lillestrøm kan være HiOAs modell for et tett samarbeid med næringslivet. Det kan være HiOAs test-campus gjennom å etablere en innovativ arena med regionen. Dette vil utfordre HiOAs organisasjon. Campus Kjellers strategiske plattform bør være HiOAs «motor» på blant annet e-læring, nettbasert undervisning, nye kollokvievariasjoner og veiledning.

Utvalget foreslår at forskningsdirektør ved HiOA skal være faglig ansvarlig for å få etablert «HiOAs innovasjonssatsning på Kjeller/Lillestrøm».

Utvalget foreslår at lederen for innovasjonssatsningen rapporterer til forskningsdirektør ved HiOA som igjen rapporterer til prorektor for forskning.

Utvalget tar ikke stilling til flytting, men oppfordrer ledelsen til å vurdere flytting av campusen til Lillestrøm. Utvalget foreslår at HiOA undersøker mulighetene for å etablere en ny campus sentralt i Lillestrøm ut i fra kommunikasjonshensyn og lett tilgjengelighet for studenter og ansatte med offentlig kommunikasjon.

Utvalget foreslår at det settes i gang en bred høringsprosess før ledelsen legger frem sitt forslag til operativ og strategisk profil for Campus Kjeller/Lillestrøm for diskusjon og vedtak i styret. HiOA må gjennom en bred prosess diskutere seg frem til hvordan utvalgets forslag kan videreutvikles til en omforent og forankret strategi for Campus Kjeller/Lillestrøm.

4 HISTORISK UTVIKLING

Høgskolen i Oslo og Akershus (HiOA) ble etablert 1. august 2011 som en fusjon mellom Høgskolen i Akershus (HiAk) og Høgskolen i Oslo (HiO) og de tidligere to høgskolene ble til studiested Pilestredet og studiested Kjeller (Campus Kjeller). Høsten 2014 åpnet formelt studiested Sandvika.^{14 15} Høgskolen i Akershus sin historie er skrevet av Tor –Inge Dovland, tidligere høgskoledirektør ved HiAk.

Det regionale høgskolestyret startet arbeidet med omorganiseringen av høgskolene i regionen allerede i slutten av 1980-årene. Dette arbeidet munnet ut i en utredning som foreslo at det skulle etableres 3-4 høgskolesentra. Etableringen av Bislet høgskolesenter i 1992 var første

¹⁴ <http://www.HiOA.no/Om-HiOA/Kart-og-veibeskrivelser> (20.01.2015)

¹⁵ <http://www.HiOA.no/Om-HiOA/Hoegskolens-historie> (23.01.2015)

skritt i retning av slike senterdannelser. I tillegg var det foreslått at det skulle bli et senter med helsefaglig profil i området hvor Rikshospitalet nå er etablert og et senter med en teknologisk profil lokalisert i tilknytning til forskningsmiljøet på Kjeller ved Lillestrøm.

Arbeidet med å utvikle et høgskolesenter på Kjeller startet allerede i midten av 80-årene og var initiert av regionale og fylkeskommunale myndigheter. Det ble blant annet opprettet en stiftelse som skulle bidra til å realisere målet om et høgskolesenter på Kjeller, samtidig som den utviklet en egen faglig virksomhet som kunne danne det økonomiske grunnlaget for virksomheten til stiftelsen. Stiftelsen var i drift helt frem til 2003, da Høgskolen i Akershus (HiAk) flyttet til Kjeller. Virksomheten og medarbeiderne ble i sin helhet overført HiAk.

Forslaget om et høgskolesenter på Kjeller var lenge et diskusjonstema i regionen. Forslaget var basert på at Oslo Ingeniørhøgskole sammen med andre utdanninger skulle flytte ut til Kjeller. Dette møtte sterk motstand blant de berørte høgskolene. Ved behandlingen av stortingsmeldingen om høyere utdanning i 1991 ble spørsmålet om overføring av utdanninger til Kjeller gjenstand for vurdering og debatt. Flertallet i undervisningskomiteen gikk imidlertid imot flytting av ingeniørutdanningen og dermed var det oppstått en ny situasjon for de lokale og regionale myndighetene som ivret for et høgskolesenter på Kjeller.

Det regionale høgskolestyrets vedtak om de 26 høgskolene i Oslo og Akershus skulle organiseres i ulike sentra ble ikke fulgt opp. Departementet hadde besluttet at høgskolene i regionen skulle organiseres som en enhet; Høgskolen i Oslo og Akershus. Dette skapte motstand fra Bislet høgskolesenter som allerede var etablert. Theo Koritzinsky fremmet derfor en interpellasjon¹⁶ om den fremtidige organiseringen av høgskolene, og gjennom denne debatten ble det klarlagt at det kunne være flere høgskoler i en region, men innenfor en by eller kommune skulle høgskolene organiseres i en høgskoleenhet. Skulle det derfor bli mer enn én høgskoleenhet i Oslo og Akershus-regionen måtte det bli én enhet i Oslo og én enhet i Akershus. Dette var grunnlaget for at Romerikspolitikere og fylkeskommunen, sammen med det Det regionale høgskolestyret, fikk aksept for at det skulle bli en egen høgskole i Akershus. Det ble ikke et teknologisk høgskolesenter på Kjeller som målet var, men en høgskole bestående av ulike utdanninger, spredt over flere steder i fylket. Det var det nest beste alternativet, og dannet grunnlaget for en ny strategi for høyere utdanning i fylket.

Høgskolen i Akershus – etablering og veien mot fusjon

Da Høgskolen i Akershus ble etablert i 1994 ble den én av 26 nye høgskoler. Høgskolen hadde om lag 2000 studenter og falt i den kategorien som departementet benevnte som mellomstor høgskole. Gjennom den vekst som fant sted innen høyere utdanning i årene fremover hadde høgskolen vokst slik at den ved fusjonen i 2011 hadde om lag 3000 studenter og 300 ansatte.

Etableringen av Høgskolen i Akershus i 1994 ble gjennomført ved en sammenslåing av høgskolene som var lokalisert i Akershus. Dette var:

- Sykepleierhøgskolen i Lørenskog, inkl. jordmor og helsesøsterutdanning
- Oslo og Akershus vernepleierhøgskole
- Stabekk høgskole
- Statens lærerhøgskole i forming, Blaker

¹⁶ <https://snl.no/interpellasjon>; forespørsel som fremsettes i en debatterende og besluttende forsamling. Det er vanlig å bruke ordet om de forespørsler et medlem av folkeforsamlingen (Stortinget) retter til et medlem av regjeringen.

- Statens yrkespedagogiske høyskole

Sistnevnte høyskole hadde midlertidige lokaler i Villa Grande på Bygdøy, det nåværende Holocaust-senteret. Deler av virksomheten ble allerede i 1994 flyttet til Stabekk, mens hoveddelen av høyskolen flyttet senere til Stabekk.

De øvrige høyskoleutdanningene var alle lokalisert i Akershus: Sykepleierutdanningen i Lørenskog, vernepleierutdanningen i Bærum (Emma Hjorts Hjem), faglærerutdanningen i husstell, samt kost- og husøkonomutdanningene på Stabekk og faglærerutdanningen i forming på Blaker i Sørums kommun.

Når Statens yrkespedagogiske høyskole, som var lokalisert på Bygdøy, ble en del av HiAk, hadde det sin årsak i at det samtidig med høyskolereformen ble gjennomført er betydelig endring av lærerutdanningen for yrkesfagene. Grunnlaget for den 3-årige faglærerutdanningen falt bort og det ble utviklet en felles modell for all yrkeslærerutdanning.

Høyskolen i Akershus var en relativt liten høyskole og de ulike utdanningene var spredt over store deler av fylket. Arbeidet med å samlokalisere deler av eller hele virksomheten startet derfor tidlig etter etableringen. Allerede før høyskolen var etablert, hadde Departementet bedt Statsbygg om å utarbeide en reguleringsplan for området til Stabekk høyskole. Det skulle legges til grunn at planen skulle danne grunnlag for en utbygging som kunne gi plass for 3000 til 4000 studenter. Når høyskolens fellesadministrasjon samtidig ble lagt til Stabekk, tydet dette på at Departementet så for seg en større grad av samling for virksomheten og at dette skulle skje på eiendommen til Stabekk høyskole.

Behandlingen av reguleringsplanen i Bærum kommune førte til et betydelig engasjement fra naboene til eiendommen. Kommunen ga etter for nabopresset og planen ble justert slik at området kun kunne utbygges slik at det ble plass til 1500 til 1700 studenter. Siden målet var størst mulig grad av felles lokalisering for hele virksomheten, måtte høyskolen foreta en ny vurdering av hvor dette kunne realiseres. Flere alternativer ble vurdert og blant de mest sentrale var Lillestrøm og Fornebuområdet.

Romeriksregionen hadde lenge arbeidet for å få etablert høyere utdanning i regionen. Skedsmo kommune kom derfor tidlig med et tilbud om tomt i nærheten av Lillestrøm jernbanestasjon. Tomten skulle vederlagsfritt stilles til disposisjon for høyskolen og dette var forhold som høyskolens styre la til grunn da det i mai 1997 ble vedtatt at Høyskolen i Akershus skulle samlokaliseres på Lillestrøm. Departementet godkjente dette i oktober 1997 og arbeidet med å gjennomføre samlokaliseringen startet.

Gjennom samarbeid med regionens stortingsrepresentanter og politikere ellers, lyktes det høyskolen å skaffe midler til å starte prosessen mot et nybygg som kunne gi rom for hele virksomheten. Statsbygg utlyste derfor en arkitektkonkurranse som ble gjennomført og det kom inn om lag 50 forslag. Forslagene ble vurdert av en jury og det ble foretatt premiering av de beste forslagene. Med dette var høyskolen kommet inn i den byggekøen som etter hvert hadde utviklet seg i sektoren. Samtidig var det på 90-tallet tilnærmet stans i bevilgninger til oppstart av de mange byggeprosjektene som var planlagt.

Tidsperspektivet for når høyskolen kunne samlokaliseres på Lillestrøm var derfor uklart. Det som syntes klart var at det fortsatt ville gå lang tid før prosjektet kunne starte. Dette skapte en viss utålmodighet hos lokale politikere. Høyskolen ønsket selvsagt også en snarlig byggestart, men var samtidig kjent med at prosjekter fra andre høyskoler stod foran i køen. I denne uavklarte situasjonen er det to forhold som får betydning for den videre utvikling: Utbyggingen av det nye Akershus universitetssykehus krevde at lokalene til høyskolens

sykepleierutdanning måtte rives og Avdeling for sykepleierutdanning måtte skaffes nye lokaler i området. Dernest var bygningen til Telenor Forskning på Kjeller blitt ledige ettersom virksomheten hadde flyttet til Fornebu.

En rekke mulige lokaler for sykepleierutdanningen ble vurdert, deriblant Telenors bygning på Kjeller. Det var i denne fasen at prosessen tok en ny vending. En del av Statsbygg hadde nettopp blitt skilt ut som et eget statlig eid selskap, Entra Eiendom AS, og dette selskapet ønsket å utvikle Telenor-bygget slik at det kunne romme hele høgskolen. Gjennom denne modellen var man ikke avhengig av bygge-bevilgning over statsbudsjettet. Prosjektet kunne derfor raskt realiseres, og dette var et forhold som politikerne regionen la stor vekt på. Høgskolen var derimot ikke innstilt på denne løsningen. Kjeller var usentralt og tomtealternativet i Lillestrøm en langt bedre løsning.

I løpet av første halvår 2001 pågikk det en drakamp mellom de to alternativene. Departementet måtte godkjenne det endelige valg ettersom det ville føre til økte leieutgifter. Dager før stortingsvalget høsten 2001 kom beslutningen: Høgskolen i Akershus skal samlokaliseres i Telenorbygget på Kjeller. Høgskolen beklaget dette, men deltok selvsagt inn i det arbeidet som var nødvendig for å utvikle Telenor-bygget til et hensiktsmessig høgskoleanlegg. Bygget ble ferdigstilt på rekordtid og det ble inngått en 20-årig leieavtale med Entra Eiendom AS.

Ved høstsemesterets start i 2003 stod høgskoleanlegget ferdig og høgskolen kunne ta imot studenter i nye lokaler (Lokalene presenteres i vedlegg 2).

Foto: Sonja Balci

Samlokaliseringen av høgskolen fikk gunstige virkninger for virksomheten. Antall studieplasser økte og nye studier ble etablert, både på lavere og høyere grads nivå. Samtidig ble det etter hvert klart at HiAk, også etter samlokaliseringen, var en relativt liten høgskole. Den analysen av utviklingen i sektoren som Stjernø-utvalget presenterte i 2009 var grunnlaget for at høgskolen startet en prosess hvor det ble søkt etter et nærmere samarbeid med Høgskolen i Oslo. Det ble etter hvert forhandlinger mellom de to høgskolene. Grunnlaget for fusjonen¹⁷ ble realisert, var en intensjonsavtale som skulle bidra til en positiv faglig utvikling både av campus i Pilestredet og campus på Kjeller. Intensjonsavtalen mellom HiAk og HiO fastslo at det skulle være likeverdighet, og punktet om likeverdigheten var nok en viktig grunn til at styret på Høgskolen i Akershus sluttet opp om fusjonen. Denne avtalen var også en av grunnene til at det under hele prosessen var stor oppslutning om fusjonen på HIAK.

Etter fusjonen 1. august 2011

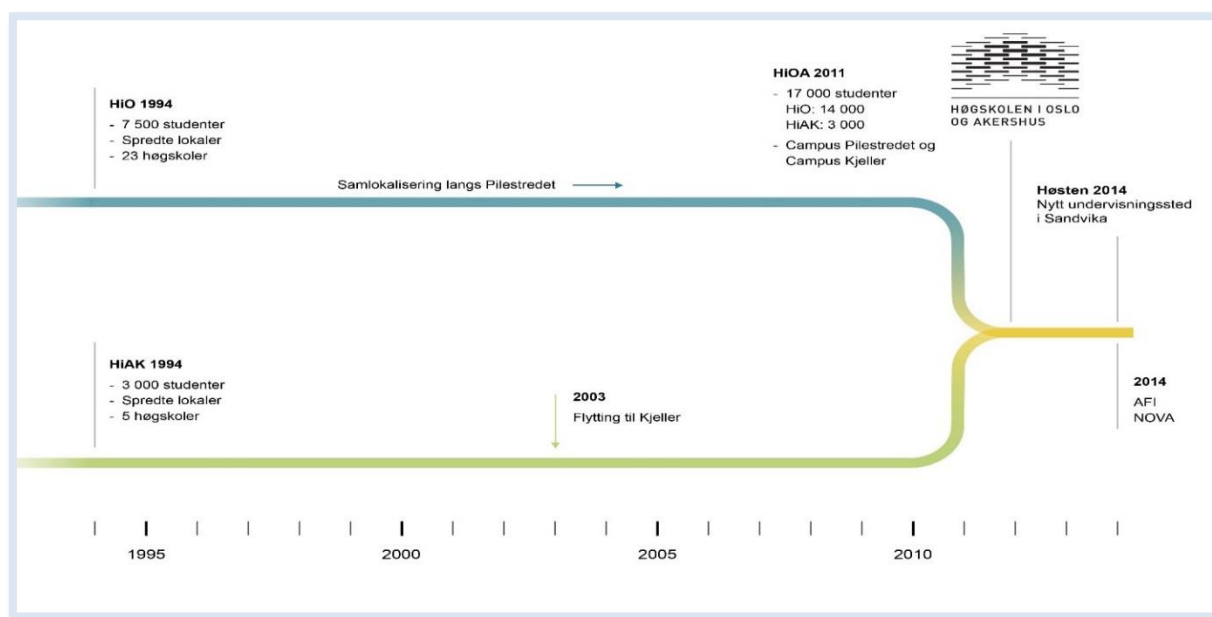
Høgskolen i Oslo fusjonerte med Høgskolen i Akershus til Høgskolen i Oslo og Akershus (HiOA) 1. august 2011. HiOA har vokst etter fusjonen med HiAk i 2011.

¹⁷ www.hio-hiak.no (20.03.2015)

Arbeidsforskningsinstituttet (AFI) og Norsk institutt for oppvekst, velferd og aldring (NOVA) ble innlemmet i HiOA gjennom en virksomhetsoverdragelse 1. januar 2014. HiOA, Senter for velferds- og arbeidslivsforskning (SVA)¹⁸ består av de to enhetene AFI og NOVA. Våren 2015 pågår en forhandling/diskusjon med NIBR og SIFU om en eventuell fremtidig virksomhetsoverdragelse i 2016. Våren 2014 åpnet regjeringen for en omfattende strukturdebatt¹⁹ i høyere utdanning i Norge. Målet er å redusere antall institusjoner for å sikre bærekraftige og sterke fagmiljøer. HiOA har som alle andre høyere utdanningsinstitusjoner fått krav om å bringe inn forslag for fusjon med andre relevante høyskoler eller universiteter. På grunn av sammenslåingen med HiAk i august 2011 er HiOA ikke pålagt å fusjonere med en annen institusjon.

Høsten 2014 åpnet HiOA også formelt et studiested/campus i Sandvika²⁰ ved jernbanestasjonen. Etableringen av Kunnskapssenteret i Sandvika er et samarbeidsprosjekt med Bærum Kommune. Bygget ligger like ved jernbanestasjonen i Sandvika. HiOAs første kull med studenter startet høsten 2014. Studiestedet i Sandvika har en koordinator og en ansatt med kontorplass i bygget. HiAk har som kjent vært tilstede i Bærum kommune, og prorektor for utdanning Olgunn Ransedokken²¹ (tidligere studie- og forskningsdirektør ved HiAk) har vært den som har forankret de tidligere avtalene med kommunen.

HiOA i Sandvika tilbyr følgende studier: Barnehagelærer (arbeidsplassbasert og deltid), barnehagepedagogikk, epilepsi og rehabilitering, praktisk-pedagogisk utdanning for yrkesfag, sykepleie - Sandvika (heltid) og vernepleie (deltid).

"HiOAs historie - tidslinje"

¹⁸ <http://www.HiOA.no/Om-HiOA/Senter-for-velferds-og-arbeidslivsforskning/Om-Senter-for-velferds-og-arbeidslivsforskning> (24.02.2014)

¹⁹ <https://www.regjeringen.no/nb/tema/utdanning/hoyere-utdanning/innsikt/struktur-i-hoyere-utdanning/id2009067/> (24.02.2015)

²⁰ <https://www.HiOA.no/For-tilsatte/Nytt-for-tilsatte/Kunnskapssenteret-i-Sandvika-aapnet> (15.02.2015)

²¹ <http://blogg.HiOA.no/rektoratet/author/olgunnransedokken/> (15.02.2015)

5 DAGENS SITUASJON

I dette kapittelet presenteres en oversikt over den nåværende situasjonen og utviklingen av fagmiljøene ved den tidligere høgskolen i Akershus etter fusjonen 1. august 2011. I kapittelet gis en kort presentasjon av de studier som tilbys av dagens fagmiljøer knyttet til studiestedet. I tillegg presenteres oversikt over antallet studenter, gjennomsnittsalderen på studentene og hvordan studentene opplever sin situasjon. Kapittelet avsluttes med en oppsummering og en diagnosebeskrivelse.

Den nye sammenslåtte høgskolen HiOA etablerte fire fakulteter og de to tidligere høyskolenes avdelinger ble fordelt på de nye fakultetene. HiAks fire avdelinger ble fordelt på tre av HiOAs fire fakulteter. Den nye høgskolen som har hatt større fokus på utvikling av fakultetene og instituttene enn på de enkelte studiesteder. Etter fusjonen har et fagmiljø (Institutt for atferdsvitenskap) og flere ressurspersoner flyttet inn til Pilestredet. Det er en økende uro på Campus Kjeller og i regionen fordi stadig flere fagmiljøer ved Kjeller har flyttet eller ønsker å flytte inn til Pilestredet.

HiOA arbeider aktivt med å bedre kvaliteten på utdanning og læringsmiljø og dette arbeidet er forankret i høgskolens kvalitetssikringsarbeid. Kvalitetsrapporten for det foregående studieåret blir årlig behandlet i Høgskolestyret i forbindelse med årsrapporten for året som gikk. Kvalitetsrapporten for studieåret 2013/2014 ble behandlet i Høgskolestyrets 10. mars 2015. Styret har etter UH-loven ansvar for å sørge for at den faglige kvaliteten holder et forsvarlig og høyt nivå, og kvalitetsrapporten gir et godt grunnlag for styrets og høgskolens arbeid med å sikre kvalitet i utdanningene og høgskolens læringsmiljø. Rapporten om utdanningskvalitet og kvalitetsarbeid ved HiOA oppsummerer status for utdanningskvaliteten ved HiOA, hvilke tiltak som er iverksatt og planlegges. Rapporten bygger på fakultetenes instituttrapporter, programplaner og emnerapporter²².

Resultater fra undersøkelser om studentenes grad av tilfredshet sier at *«Pilene peker i riktig retning for utdanningsfeltet og det store bildet er positivt, men det er verdt å merke seg at bak disse resultatene skjuler seg store variasjoner mellom ulike utdanninger. Det gjelder på tvers av fag og utdanninger og innad på samme utdanning»*.²³

Strategisk campusutvikling

HiOAs prosjekt *Strategisk campusutvikling* bygger på HiOAs Strategi 2020 og startet opp i 2014. Hovedmålet for prosjektet er å skape moderne fremtidsrettede læringssteder med gode konseptløsninger og hensiktsmessig arealutnyttelse. Et viktig mål er å synliggjøre HiOA i by- og regionbildet.

Målsettingen er at strategisk campusutvikling skal være langsiktig, ha en rød tråd og åpne HiOA opp mot omverden. Blant strakstiltakene er HiOAs gule farge med lekne symboler som skal fremme gjenkjennelighet og gi informasjon om hvor man er i bygningsmassen. Det arbeides aktivt med nye læringsarenaer som ProLab i Pilestredet og Teknologisk læringsverksted på Kjeller.

²² <https://blogg.HiOA.no/stu/files/2015/03/Kvalitetsrapporten.utkast-til-styremote.pdf> side 1. (16.03.2015)

²³ <http://blogg.HiOA.no/stu/> (16.03.2015) Studieadministrasjonens blogg «Utdanning, Studier, utdanningskvalitet og internasjonalisering» og innlegget «Slik er HiOAs utdanningskvalitet»

Prosjektet leverte sluttrapport for fase 1 i juni 2014, men den første bestillingen omfattet ikke en mulighetsstudie for studiested Kjeller.

HiOA leier lokalene i Pilestredet, overtok fra høsten 2014 Norsk Forskningsråd (NFR) sitt tidligere bygg i Stensberggt. 26 og 28, og vil leie Riksrevisjonens bygg²⁴ fra høsten 2016. Planen er at Fakultet for lærerutdanning og internasjonale studier skal flytte inn i bygget som overtas etter Riksrevisjonen. Det strategiske campusutviklingsprosjektet har fokus på det fysiske og bygningsmessige, og ikke på de strategiske faglige spørsmål som må utredes for å posisjonere HiOA i dagens konkurranseutsatte UH-verden.

Foto: HiOA Flickr

Følgende studier tilbys av fagmiljøene knyttet til Campus Kjeller (tidligere HiAk):

Bachelorstudier:

- Facility Management
- Husøkonomi og serviceledelse
- Kostøkonomi, ernæring og ledelse
- Samfunnsernæring
- Produktdesign
- Sykepleie
- Vernepleie
- Yrkesfaglærer
- Læringspsykologi
- Praktisk-pedagogisk utdanning

Masterstudier:

- Produktdesign
- Mat, ernæring og helse
- Læring i komplekse systemer (tilbys i Pilestredet)
- Helse og empowerment
- Yrkespedagogikk

²⁴ <http://www.khrono.no/2013/12/HiOA-overtar-riksrevisjonens-bygg>

- Jordmorfag²⁵

Etter- og videreutdanninger:
(se vedlegg 3)

Fagmiljøene ved dagens Campus Kjeller

Etter sammenslåingen ble HiAks tidligere avdelinger ble fordelt på tre av de fire fakultetene ved HiOA:

Fakultet for helsefag (HF): Institutt for atferdsvitenskap og Institutt for helse, ernæring og ledelse

Fakultet for teknologi, kunst og design (TKD): Institutt for produktdesign

Fakultet for lærerutdanning og internasjonale studier (LUI): Institutt for yrkesfaglærerutdanning.

Tabell 1; Ansatte²⁶

Antall ansatte	HiAk		HiOA		
Avdeling/institutt	2010	2011	2012	2013	2014
Atferdsvitenskap	43,1	48	43	46	49,5
Helse, ernæring og ledelse	74,1	72,4	68,8	64,8	72,4
Produktdesign	20,4	23,3	19	18,4	19
Yrkesfaglærerutdanning	78,9	80,3	70,2	68,4	68,9
SUM	216,5	224	201	197,6	209,8

Antallet ansatte som er knyttet til de tidligere avdelingene ved Campus Kjeller er noenlunde stabilt siden fusjonen.

Antallet administrative/tekniske stillinger (ca 80 ansatte) fra den tidligere høyskoleadministrasjonen med kontorplass på Kjeller er betydelig redusert ved at flere er flyttet over til Fellesadministrasjonen og Fakultetsadministrasjonene. Noen av disse flyttet kontorsted inn til Pilestredet, mens andre fortsatt har kontorplass på Kjeller. Avdeling for samfunnskontakt (SK) og Avdeling for Ressursutvikling og infrastruktur (RI) har ansatte lokalisert begge steder.

Ved HiOA er hovedregelen at de administrativt ansatte er organisert i fakultetets administrasjon. Noen av instituttene har dedikerte administrative ansatte med kontorplass på Kjeller, som ved Institutt for yrkesfagutdanning, LUI. På høyskolestyremøtet i desember 2014, sak 44/2014 var *Prinsippet for administrativ støtte til instituttene* oppe til diskusjon og vedtaket ble:

«Det foreslås følgende prinsipper for administrativ støtte til instituttene:

- Fakultetene har selvråderett når det gjelder hvordan de organiserer støtten til instituttene
- Dedikert administrativ støtte til instituttlederne

²⁵ <http://www.khrono.no/campus-samfunn-karriere/2015/02/jordmorutdanningen-pa-HiOA> (20.02.2015)

²⁶ Database for statistikk om høyere utdanning. <http://dbh.nsd.uib.no/> (24.02.2015)²⁶

• *Dedikerte medarbeidere på fakultetsnivå innen de administrative hovedområdene»*

I fusjonsprosessen ble det forhandlet frem avtaler som sikret at ansatte som pendler mellom kontorplasser begge steder skal gjøre det med HiOAs skyttelbuss og innenfor ordinær arbeidstid. HiOA har en samarbeidsavtale med UNIK-stiftelsen om samdrift av en skyttelbuss for å legge til rette for møter på begge campusene.

Det kom i fusjonen opp et ønske om en stedsansvarlig for Campus Kjeller, men det ble ikke imøtekommet fra HiOAs ledelse. I 2013²⁷ ble det etablert et husråd på Kjeller som er et forum for å ta opp praktiske utfordringer på Kjeller hvor instituttlederne møter IKT- og eiendomsdirektør. Husrådet arbeider også for å styrke det sosiale miljøet.²⁸

Utvalgets interne medlemmer fra Kjeller ønsker at det oppnevnes en stedsansvarlig for Campus Kjeller.

Studiebarometeret^{29,30} ble lansert første uken i februar 2015 og ga svært gode resultater for studiene på Kjeller. Dette bekrefter resultatene fra Studiebarometeret 2014 og 2013³¹. Studiebarometeret har og gir troverdighet som en god temperaturmåling på de utdanningene som er på Kjeller. HiOAs topp fem studier er fra Kjeller, med produktdesign på topp.

Fagmiljøene på Kjeller har nært samarbeid med regionen og en region som er opptatt av samarbeide og utvikle studiestedet. Instituttene har et variert samarbeid med mange ulike næringer, både offentlige og private.

Følgende nyetableringer har skjedd ved studiested Kjeller etter fusjonen; Teknologisk læringsverksted, program for Livslang Læring og etablering av mastergrad i jordmorfag.

Institutt for atferdsvitenskap, Fakultet for helsefag

Instituttet³² har fra september 2014 kontorer i Pilestredet. Like etter sammenslåingen forhandlet Institutt for Atferdsvitenskap seg frem til å flytte noen ansatte til kontorplasser i Pilestredet. I første omgang gjaldt dette de ansatte knyttet til doktorgradsprogrammet, men fra september 2015 har alle ansatte ved instituttet kontorplass i Pilestredet 38. Studenten i utvalget sa at studentene opplever at det er en utfordring at foreleserne på vernepleiestudiet er flyttet inn til Oslo, og at møter med veilederen skjer via videokonferanse. Dette fører også til at studenter ikke har det samme behovet for å være på campus, noe som igjen fører til mindre aktivitet på Kjeller.

Instituttet er ansvarlig for bachelor i Vernepleie, master i Læring i komplekse systemer og doktorgradsprogrammet Atferdsanalyse.

Instituttet gjennomfører undervisning i bachelor i vernepleie på studiested Kjeller, master i Læring i komplekse systemer og doktorgradsprogrammet gjennomføres i Pilestredet.

²⁷ <https://www.HiOA.no/For-tilsatte/Mitt-arbeidsforhold/Mine-rettigheter/Medbestemmelse/Moeteboeker-og-referat-fra-sentrale-IDF-moeter/IDF-2014/Moetebok-25.-februar-2014>IDF sak 20/14> (2.03.2015)

²⁸ Opplyst av rektor Kari Toverud Jensen i Aftenposten 1. mars 2015.

²⁹ <http://www.khrono.no/campus/2015/02/kjeller-vs-pilestredet> (19.02.2015)

³⁰ <http://www.khrono.no/fakta/hovedfunn-studiebarometer-2015> (20.02.2015)

³¹ <http://www.khrono.no/fakta/pilestredet-vs-kjeller>

³² <http://www.HiOA.no/Om-HiOA/Fakultet-for-helsefag-HF/Institutt-for-atferdsvitenskap> (28.02.2015)

Instituttet har om lag 40 ansatte og 750 studenter tilknyttet instituttets virksomhet. Instituttet har aktiviteter på Kjeller, i Oslo og ved studiested Sandvika.

Tilsatte ved instituttet er tilknyttet flere forskningsgrupper ved Fakultet for helsefag: Anvendt og eksperimentell atferdsanalyse i klinisk praksis, Experimental Studies of Complex Human Behavior og Eksperimentell atferdsanalyse – fra laboratorium til naturlig miljø. Forskningen ved instituttet organisert i følgende labgrupper: Behavior Economics og kulturell seleksjon», og Klasseromsledelse og positiv påvirkning i skoleledelse.

Institutt for helse, ernæring og ledelse (HEL), Fakultet for helsefag

HEL³³ holder til på studiested Kjeller og har om lag 85 ansatte og 1060 studenter tilknyttet instituttets virksomhet.

Instituttet tilbyr studier på bachelor-, master- og ph.d-nivå, samt kurs og etter- og videreutdanninger. Videreutdanningen i Jordmorfag er fra nyttår nyetablert som en masterutdanning og er HiOAs største masterutdanning.³⁴ Kandidatundersøkelsen 2015 viser at instituttets sykepleiestudenter er mer fornøyde enn studentene knyttet til sykepleie i Pilestredet. NOKUTs studiebarometer³⁵ viser at studentene på bachelorutdanningen i sykepleie på Kjeller er betydelig mer tilfreds med utdanningen enn studentene i Pilestredet. Resultatene i studiebarometeret forteller oss at studentene på HEL i større grad opplever å ha engasjerte lærere, tett kontakt med lærere, gode tilbakemeldinger på oppgaver de har skrevet og god oppfølging i praksis.

Tilsatte ved instituttet er tilknyttet flere forskningsgrupper ved Fakultet for helsefag: Empowerment, Humane kostforsøk og helseeffekter, Samfunnsernæring og Aldring, helse og velferd.

Høgskolestyret ved HiOA vedtok i desember 2014³⁶ at bachelorstudiet Facility Management skal overføres til Fakultet for samfunnsfag. Dette er en overføring som er ønsket både av fagmiljøet, studentene og begge fakultetene. Studiet og studentene vil flyttes trinnvis over til Pilestredet. De åtte stillingene knyttet til Facility Management flyttes i sin helhet til Oslo i løpet av 2015.

Høgskolestyret vedtok også i møtet 19. desember at Institutt for helse, ernæring og ledelse³⁷ (lokalisert ved Kjeller) skal slås sammen med Institutt for sykepleie (lokalisert i Pilestredet) fra 1. august 2015. Dette blir høgskolens største institutt med undervisning på tre studiesteder: Kjeller, Pilestredet og Sandvika. Høgskolestyret har også satt av kr. 500 000 til å utrede hva som kan gjøres for å øke kvaliteten ved sykepleieutdanningene og Senter for profesjonsstudier (SPS) ved HiOA har startet arbeidet med prosjektet. Det er satt i gang et følgeforskningsprosjekt i forbindelse med sykepleieutdanningen i Sandvika³⁸.

³³ <http://www.HiOA.no/Om-HiOA/Fakultet-for-helsefag-HF/Institutt-for-atferdsvitenskap> (28.02.2015)

³⁴ <http://khrono.no/campus-samfunn-karriere/2015/02/jordmorutdanningen-pa-HiOA> (26.02.2015)

³⁵ <http://khrono.no/campus/2015/02/kjeller-vs-pilestredet> (26.02.2015)

³⁶ <http://www.HiOA.no/Om-HiOA/Styret/Styrets-moeteboeker/Moeteboeker-2014/Protokoll-18.12.2014> (24.02.2015)

³⁷ Ibid.

³⁸ <https://blogg.HiOA.no/fpksatsing/folgeforskning-kvalitet-sykepleierutdanningen/> (2.03.2015)

Flere av fagmiljøet ved HEL³⁹ ønsker å knytte seg nærmere til fagmiljøer i Pilestredet. Det gjelder fagmiljøet ved helsesøsterutdanningen og fagmiljøet i jordmorutdanning. Studenter og de fleste tilsatte ved samfunnsernæring mener at en flytting av utdanningene og tilsatte til Oslo vil muliggjøre et faglig og sosialt løft for samfunnsernæringsmiljøet ved HiOA.

Institutt for produktdesign, Fakultet for teknologi, kunst og design

Instituttet har 19 ansatte og holder til på Kjeller⁴⁰, tilrettelagt med moderne verkstedlokaler. Lokalene er gode og godt tilrettelagt for undervisning og forskning innen produktdesign. Studentene er svært godt fornøyd med studiet og er HiOAs mest fornøyde.⁴¹ Fakultetet er opptatt av at studentene har nær kontakt med nærings- og arbeidslivet og bidrar til at studentene deltar i internasjonale konkurranser.⁴²

Instituttet har følgende studieprogrammer: Bachelorstudium i produktdesign og Masterstudium i produktdesign.

Forskningsprogram: Produktdesign: materialitet, prosesser og miljø for fremtiden.

Studentenes gjennomsnittsalder er lav, og de bor ofte i Oslo. Studentene på Produktdesign ville gjerne ha flyttet studiet inn til Oslo. Instituttet sliter med å rekruttere bachelorstudentene til instituttets masterstudium og det arbeides derfor aktivt med å rekruttere internasjonale studenter til masterstudiet. HiOA har fått en henvendelse fra HiBV angående lysdesignutdanningen, om det er mulig å overføre det til Institutt for produktdesign.

Institutt for yrkesfaglærerutdanning, Fakultet for lærerutdanning og internasjonalisering

Instituttet utdanner lærere med kompetanse innen yrkesfaglige studieretninger i videregående skole⁴³. Instituttet har ca 1200 studenter og 70 ansatte som har kontor plass på Kjeller.

Instituttet tilbyr bachelor i yrkesfaglærer og master i yrkespedagogikk i tillegg til et bredt tilbud av etter- og videreutdanninger. I tillegg tilbys en to-åring utdanning som trafikkklærer.

Instituttet tilbyr åtte forskjellige bachelorstudier:

- Yrkesfaglærer i bygg- og anleggsteknikk
- Yrkesfaglærer i design og håndverk
- Yrkesfaglærer i elektrofag
- Yrkesfaglærer i helse- og oppvekstfag
- Yrkesfaglærer i medier og kommunikasjon
- Yrkesfaglærer i restaurant- og matfag
- Yrkesfaglærer i service og samferdsel
- Yrkesfaglærer i teknikk og industriell produksjon

³⁹ Rapporten «Ny organisering av utdanningene og fagmiljøene ved SP og Hel» som ble lagt frem for høgskolestyret i desember 2014.

⁴⁰ <http://www.HiOA.no/Om-HiOA/Fakultet-for-teknologi-kunst-og-design-TKD/Institutt-for-produktdesign> (28.02.2015)

⁴¹ <http://khrono.no/campus/2015/02/de-mest-fornoyde-studentene-pa-HiOA> (28.02.2015)

⁴² <https://www.facebook.com/Produktdesign.HiOA/timeline?filter=1> (28.02.2015)

⁴³ http://www.HiOA.no/Om-HiOA/Fakultet-for-lærerutdanning-og-internasjonale-studier-LUI/node_33005/Institutt-for-yrkesfaglærerutdanning (28.02.2015)

Yrkesfagstudenten er stort sett deltidsstudent, og studiet er entreprenørielt og nyskapende. Instituttets studentgruppe har en høy gjennomsnittsalder.

Instituttet er en aktiv pådriver i Program for Livslang Læring⁴⁴ der systematisk samarbeid med arbeidslivet om FoU og utdanning, og læring på arbeidsplassen er sentralt. Programmet er tverrfaglig og fakultetene og Senter for velferds- og arbeidslivsforskning (SVA) vil bidra i videreutviklingen av programmet.

Instituttet er tilknyttet flere forskergrupper; Arbeid, teknologi og læring, Kunnskap, profesjon og danning, Erfaringsbasert kompetanseutvikling i arbeidsliv, organisasjon og yrkesfag i en globalisert verden og Samarbeid skole-arbeidsliv. Arbeid, teknologi og læring (ATL) er knyttet til det et teknologiske læringsverksted på Kjeller (TLK), etablert våren 2014 og som er en alternativ læringsarena.

Institutt for yrkesfaglærerutdanning arbeider aktivt for å utvide samarbeidet med arbeidslivet, og et eksempel er samarbeidsavtaler⁴⁵ med sentrale aktører i arbeidslivet (LO, NHO, Virke og Utdanningsetaten) som gir studentene mulighet til å skrive master- eller eksamensoppgaver knyttet til en organisasjon.

Antall studenter knyttet til instituttene med undervisning ved Campus Kjeller

Antall studenter ved dagens HiOA stiger jevnt og trutt og prognosen fremover viser en fremtidig økning i antallet studenter.

Tabell 2. Totalt antall studenter⁴⁶

Antall studenter	2010	2011	2012	2013	2014
HiAk	3353	3005			
HiO	13051	13915			
HiOA			17189	17638	18766
SUM	16404	16920	17189	17638	18766

HiOA planlegger et studenttall på ca. 20 000 høsten 2016. Øker antall studenter ved HiOA betydelig, så er det i dag få utvidelsesmuligheter i Oslo sentrum. Det finnes kanskje utvidelsesmuligheter i Kjeller/Lillestrøm-området.

Tabell 3 viser at siden 2011 har antallet studenter ved de tidligere HiAk-avdelingene/instituttene økt⁴⁷.

Tabellen viser også at antallet studenter har økt jevnt fra 2010 for tre av instituttene, unntatt yrkesfaglærerutdanningen hvor studenttallet sank fra 2010 til 2011, men med en økning i 2014.

Tabell 3. totalt antall studenter ved HiAk og de institutter fra HiAk som ble fusjonert sammen med HiO til HiOA.

⁴⁴ <http://www.HiOA.no/pll> (25.02.2015)

⁴⁵ <https://blogg.HiOA.no/fpksatsing/2014/11/24/fra-utdanningene-praksisrelevante-masteroppgaver-yrkesfaglærerutdanningen-gjennom-samarbeid-med-arbeidsorganisasjoner/> (2.03.2015)

⁴⁶ Ibid.

⁴⁷ Ibid.

Antall studenter	HiAk		HiOA		
Avdeling/institutt	2010	2011	2012	2013	2014
Atferdsvitenskap	834	872	966	905	1001
Helse, ernæring og ledelse	885	903	880	983	1054
Produktdesign	149	153	156	159	163
Yrkesfaglærerutdanning	1482	1073	1057	1055	1251
Uspesifisert	3	4			
Sum	3353	3005	3059	3102	3469

Antallet studieplasser⁴⁸ knyttet til de tidligere HiAk instituttene har økt de siste årene.

Tabell 4. Antall studieplasser

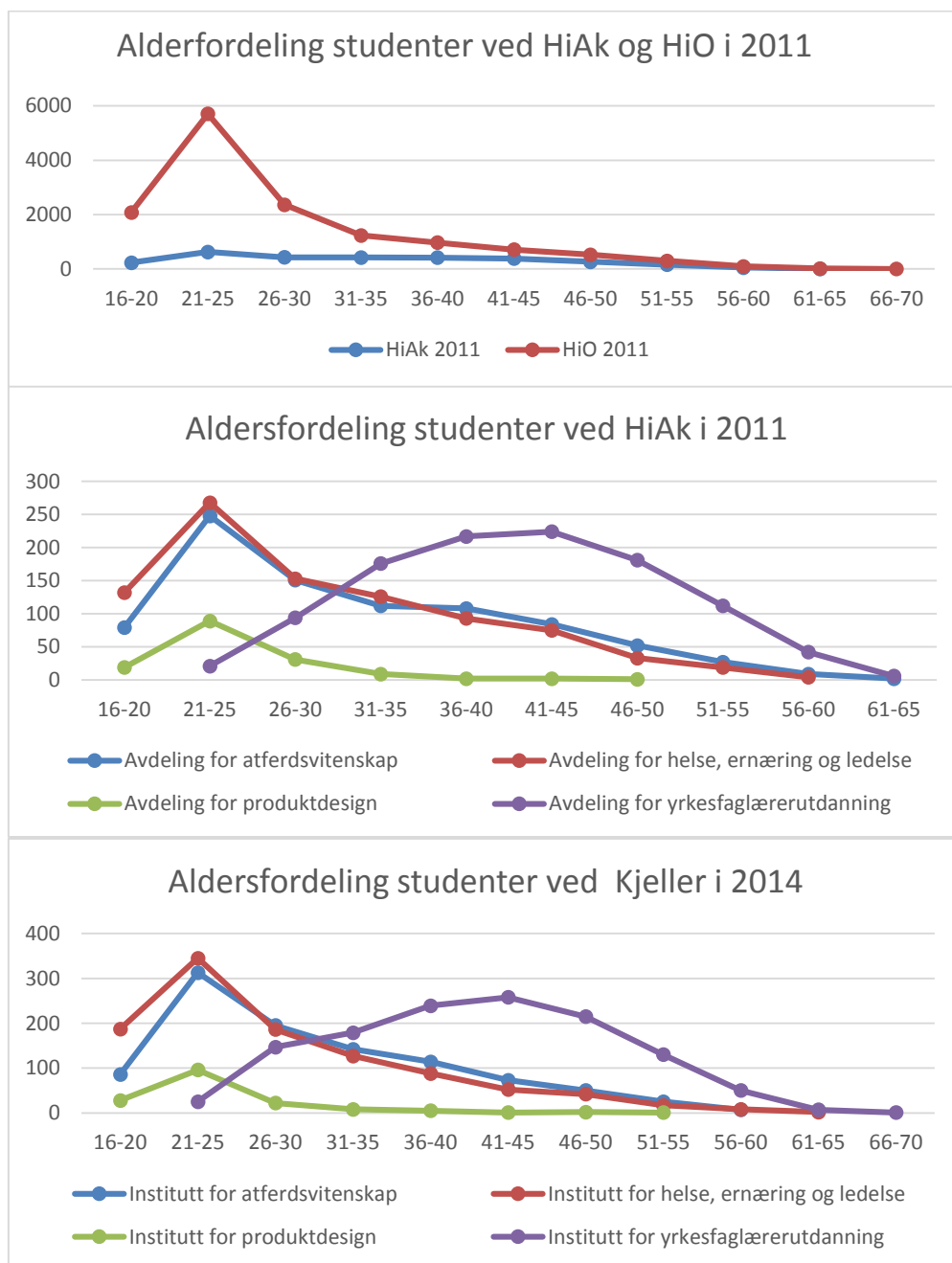
Antall studieplasser	HiAk		HiOA		
Avdeling/institutt	2010	2011	2012	2013	2014
Atferdsvitenskap	200	230	253	230	230
Helse, ernæring og ledelse	298	198	262	221	245
Produktdesign	40	40	40	42	42
Yrkesfaglærerutdanning	150	165	185	150	204
SUM	688	633	740	643	721

Foto: Torgrim Eggen

⁴⁸ Ibid.

Aldersfordeling⁴⁹ av studentene på Kjeller fordeler seg annerledes enn i Pilestredet. Studentene på Kjeller er eldre med en gjennomsnittsalder på over 30 år, i motsetning til gjennomsnittsstudenten på HiOA hvor gjennomsnittsalderen er betydelig lavere. Det er studentene på yrkesfaglærerutdanningen med en gjennomsnittsalder på 38 år som drar opp gjennomsnittet. Studentene på sykepleie, vernepleie og produktdesign ved Kjeller har en snittalder på 21-23 år.

⁴⁹ Ibid.

Hvordan opplever studentene situasjonen ved studiested Kjeller?

Studentene ved Kjeller er godt fornøyd med studiestedet. De er opptatt av studiene og har ikke valgt Campus Kjeller på grunn av det pulserende studentmiljøet.

For å knytte kontakter til tidligere studenter og arbeidslivet har HiOA satt i gang et prosjekt for å etablere Alumni-foreninger ved flere utdanninger. Produktdesign er et av studiene som skal utvikle et foregangsnettverk/alumninettverk ved HiOA. Studentene på Kjeller er fornøyd med praksisplassene knyttet til studiene og kontakten med arbeidslivet i regionen.

Hva er positivt med å være student på Campus Kjeller:

- Studentene er fornøyd med veiledningen og kontakten med lærerne på studiene. (Kilde Kandidatundersøkelsen/studiebarometeret)
- Produktdesignstudiet er det eneste studiet som har fått internasjonal ros. HiOAs designstudenter klarer å markere seg på den internasjonale designarenaen.
- Kjeller er *personlig*, med gode studentarbeidsplasser/sofagrupper og det skaper tilhørighet. Alt er stort sett samlet under et tak.

Hva er negativt med å være student på Campus Kjeller:

- Studentene føler seg ofte *glemt*⁵⁰, et eksempel er at Kjeller blir *glemt* ved planlegging av HiOAs Karrieredager.
- Klasserommene er feil dimensjonert for aktiviteten og størrelsen på klassene. Det er for liten plass i klasserommene på Kjeller; et eksempel er den store helsesøsterklassen på 70 stk. Studentene opplever at det er mye dobbeltbooking, noe som kan skyldes utfordringer med WebUnits (HiOAs timeplanleggingssystem).
- Studentparlamentet sliter med å få studentrepresentanter fra studiene på Campus Kjeller. Lokaldemokratiet fungerer dårlig, blant annet fordi mye av studentdemokratiets arrangementer skjer i Oslo. Det er også slik at når Studentparlamentet arrangerer noe på Kjeller så er det få som møter opp og deltar.
- Studentmiljøet etter arbeidstid er *dødt* på store deler av campus, og man sliter med å få liv i studentpuben på Kjeller, og det er få felles aktiviteter på tvers av studiene.
- Det tar tid for studentene å reise/pendle inn til studentaktiviteter i Pilestredet. For studenter som ønsker å komme seg til/fra Campus Kjeller er det en utfordring at skyttelbussen er for ansatte og UNIK-studenter.

Det er studentboliger på Åråsen⁵¹. SiOs studentboliger på Åråsen ligger langt fra undervisningslokalene på Campus Kjeller og lokalene er ikke tilfredsstillende⁵². De er uten internett-tilgang og to bussreiser unna Campus Kjeller. Det er ledige studentboliger på Åråsen. Studentene velger gjerne andre bosteder enn SiOs studentboliger på Åråsen, ofte i Oslo og pendler til Kjeller mens de er bachelorstudenter. Studentene etterlyser nye studentboliger sentralt i Lillestrøm/Kjeller-området.

SiO har tatt kontakt med Skedsmo kommune for å vurdere og utrede mulighetene for å bygge nye studentboliger sentralt i Lillestrøm⁵³. SiO utreder også å bygge studentboliger i Sandvika.

⁵⁰ <http://www.khrono.no/2013/08/kjeller-blir-blemt> (3.04.2015)

⁵¹ www.sio.no (25.02.2015)

⁵² Sitering studenten i utvalget.

⁵³ Opplyst i personlig samtale mellom utvalgets leder og ordføreren i Skedsmo kommune.

SiO har på bestilling av HiOA utarbeidet en tiltaksplan for å stimulere til økt studentaktivitet og foreningsliv ved HiOA. «Operasjon HiOA ble lansert i mars 2015»⁵⁴.

Oppsummering

Før fusjonen var HiO og HiAk to høyskoler med hvert sitt regionale ansvar. Etter fusjonen ble de to institusjonene slått sammen, og kommunikasjonslinjene og samarbeidslinjene ble *i linjen* i fakultetene og i administrasjonen. Fokuset var på utvikling av en samlet strategi for den samlede og den nye høgskolen gjennom utvikling av fakultetene og studieprogrammene. Rollen som en regional aktør for storregionen Oslo/Akershus ble en oppgave for hele HiOA.

Fagmiljøene som tidligere var HiAk kan vise til en positiv utvikling; antall ansatte er stabilt, det er flere faglige nyetableringer og antall studenter har økt. Et institutt har flyttet inn til Pilestredet.

Flere små fagmiljøer ved studiested Kjeller ønsker å flytte inn til Pilestredet for å bli del av et større miljø, men ingen miljøer ved Pilestredet har fremmet forslag om å flytte fagmiljøet til Kjeller.

Det oppleves som viktig at *siget* av ansatte og studenter inn mot Campus Pilestredet ikke utarmer miljøet. Den sakte utarming av miljøet ved at ansatte og studentgrupper flyttes over til Pilestredet, skaper en følelse av å ikke være prioritert og av å være glemt.

Studieporteføljen ved Campus Kjeller er relativt stabil og uendret. Det er en svært omfattende etter- og videreutdanning knyttet til flere av instituttene; institutt for yrkesfaglærer har en omfattende portefølje av tilbud. Instituttene på/fra Kjeller har undervisning både på Kjeller, Pilestredet og Sandvika (HEL, Atferdsvitenskap og Yrkesfag).

Både studenter og ansatte opplever å føle seg glemt når aktiviteter planlegges. Et eksempel er Kulturprogrammet for våren 2015 som representerer et fint krydderi av aktiviteter og innslag i hverdagen som ansatte kan delta på. Denne våren gjennomføres kun to av tjuefire aktiviteter på Kjeller⁵⁵.

Det er enighet blant studenter og ansatte om en virkelighetsbeskrivelse om at det skjer veldig mye positivt på Kjeller. Studentene er, ifølge studentbarometeret, stort sett mer fornøyde enn studentene i Pilestredet. Det er gode relasjoner til arbeidslivet og kulturen preges av godt miljø, god tilrettelegging og fleksibilitet.

Utfordringene er knyttet til at studenter og fagfolk føler seg glemt og ved at samfunnsmessige trender fører til at både fagfolk og studenter trekkes mot Oslo. Diskusjonen som pågår om å om å flytte studiestedet fra Kjeller til Lillestrøm påvirker også situasjonen⁵⁶. Det er langt større avstand fra Oslo til Kjeller enn det er fra Kjeller til Oslo.

HiOA har, som institusjon, manglet en klar strategi for hva høgskolen egentlig vil med Campus Kjeller/Lillestrøm. For å møte fremtiden trengs det at HiOA utvikler en bevisst strategi og gjør aktive tiltak for at campusen skal få en tydelig profil og et løft.

⁵⁴ <http://blogg.HiOA.no/stu/2015/03/17/operasjon-HiOA-for-yrende-studentliv/> (18.03.2015)

⁵⁵ <http://blogg.HiOA.no/campuskjeller/2015/02/28/hjertesukk-fra-kjeller/> (2.03.2015)

⁵⁶ <http://www.khrono.no/campus/2014/01/vurderer-flytte-fra-kjeller-til-lillestrom> (4.03.2015)

6 SENTRALE UTFORDRINGER

I dette kapittelet gjennomgås kort de internasjonale, nasjonale og regionale føringer som legger press på høyere utdanning og FoU. I kapittelet sees det på hvordan HiOA kan og bør møte regionens/samfunnets og arbeidslivets endringsbehov som kommer på grunn av at Oslo- og Akershus-regionen i dag er en av de raskest voksende regionene i Europa (prognoser utarbeidet av Oslo Kommune og Akershus Fylkeskommune)⁵⁷ med et behov for ny kompetanse. Kommunene i regionen ønsker å bygge strategiske allianser med HiOA. HiOA arbeider aktivt med strategisk utvikling av egen studieportefølje for å møte fremtidens og dagens arbeidsmarkedsbehov.

HiOA er i en konkurransesituasjon med de andre UH-institusjonene i regionen og må videreutvikle, forsterke og formidle egen profil.

Det globale kunnskapssamfunnet

Et karakteristisk trekk ved det globale kunnskapssamfunnet er at det fører til et økt press på høyere utdanning og FoU. Verdens befolkning øker og kunnskapsgapet øker⁵⁸. Det er stadig større kapasitetsutfordringer, press på statlige budsjetter og politikerne for å løse problemene. Høyere utdanning og FoU vil være viktige virkemiddel å løse fremtidens utfordringer. Det vil bli utfordrende og vanskeligere å utdanne til et skiftende yrkeslandskap fordi kravene til hva som kreves i et yrke vil endre seg raskt.

Digitaliseringsbølgen gir et digitalt paradigmeskifte og vil føre til endringer i arbeidslivet. I dag er det et stort antall av roboter i sykehus og robotiseringen av yrkeslivet vil endre kompetansen som fremtidens yrkesutøvere trenger. Tidligere har teknologiske innovasjoner ført til økt bemanning, men dagens teknologiske innovasjoner kan endre behovet for bemanning.

Som dekan Dag Jenssen sier i et innlegg på Khrono⁵⁹ *Arbeidslivet og dets forhold til utdanning er i endring: Den tradisjonelle modellen har vært å gi unge uten særlig arbeidserfaring et grunnlag for profesjonsutøvelse. Nå utdanner arbeidslivet på arbeid. Utdanningsinstitusjonene må se ut og invitere inn. Finne en balanse mellom campus og arbeidsliv. Dette vil utfordre akademias tradisjonelle distanse til omverden. Men som Dag Jenssen sier trenger ikke det bety at institusjonene mister faglighet og autonomi. Det finnes institusjoner i utlandet som er rangert helt i toppen internasjonalt som nettopp fremhever sine forbindelser som en viktig suksessfaktor for sin utvikling.*

Høyere utdanningsinstitusjoner må utvikle en endrings- og innovasjonskultur, noe som blant annet påpekes i NMC⁶⁰ Horizon Report 2015 *Higher Education Edition*⁶¹. Endret kultur er nødvendig for å løse samfunnsoppdraget og møte fremtidens utfordringer. Rapporten identifiserer trender, utfordringer og teknologibruk som vil påvirke høyere utdanning i løpet av de neste fem årene⁶². Utdanningsinstitusjoner over hele verden må møte fremtiden med

⁵⁷ <https://www.nho.no/Politikk-og-analyse/kompetansebarometer/> (23.03.2015)

⁵⁸ <http://datatopics.worldbank.org/education/wStateEdu/StateEducation.aspx> (14.03.2015)

⁵⁹ <http://www.khrono.no/debatt/hvilken-retning-gar-HiOA> (18.03.2015)

⁶⁰ Årets rapport er fra New Media Consortium og EDUCAUSE Learning Initiative (14.03.2015)

⁶¹ <http://cdn.nmc.org/media/2015-nmc-horizon-report-HE-EN.pdf> (27.02.2015)

⁶² <http://norgesuniversitetet.no/aktuelt/nmc-horizon-report-2015-higher-education-edition> (4.03.2015)

nytenkning og innovasjon for å bli bedre til å løse fremtidens leveransekrav og ta tak i de vanskelige endringsprosessene dette vil medføre.

Nasjonale utfordringer

Den norske UH-sektoren leverer i dag stort sett det samme som tidligere til et arbeidsliv og marked i rask endring. Behovet er stort for innovasjon og utvikling. En god løsning vil være å skape innovasjonsarenaer og starte endringsarbeidet der.

HiOA må svare på samfunnets og arbeidslivets endringsbehov. HiOAs profesjons- og arbeidslivfokus krever at det en fruktbar spenning mellom praksis og teori, forskning- og utviklingsarbeid og mellom nærhet og distanse til omgivelsene. Gjennom Strategi 2020 og utvikling av strategi for studieporteføljen jobber HiOA med å håndtere disse spenningene. Studentmassen vil endre seg fremover. Bedrifter finner ofte ut at søkere ikke har den kompetanse som bedriftene ønsker at nyansatte skal ha⁶³. I Norge gir endringene i oljebransjen en ny type arbeidsløshet som Norge ikke har sett i den bransjen tidligere.

Det er en betydelig konkurranse mellom HiOA, høgskolene og universitetene i regionen. Mange av HiOAs bachelorstudenter velger et annet studiested for å ta sin mastergrad. HiOA er i en reell konkurransesituasjon på flere av utdanningene både i Pilestredet og på Kjeller. Både produktdesign- og samfunnsernæringsstudenter velger oftest å ta mastergraden ved et annet utdanningssted. Mange av HiOAs studenter ved TKD velger å ta sin mastergrad ved NTNU, blant annet fordi det er et begrenset antall masterprogrammer ved TKD, særlig innen teknologi. Det er viktig å se helheten og forstå utfordringene, dynamikken og konkurransesituasjonen HiOA er i når høgskolen konkurrerer om masterstudentene.

- NTNU og det nye NTNU er og blir en sterk konkurrent
- UiO-BI-NMBU-HiOA; er i stadig konkurranse
- HBVT (Høgskolen i Buskerud, Vestfold og Telemark) blir en sterk konkurrent i regionen

Samarbeid med andre UH-institusjoner

Masterprogrammet i «Folkehelsevitenskap – natur og miljø, helse og livskvalitet»⁶⁴ tilbys i samarbeid med NMBU. Kandidater fra studiet vil få vitnemål fra NMBU. Lærerkrefter ved NMBU og HiOA samarbeider om emnene. Emnene *Vitenskapsteori* og *Forskningsmetode undervises* ved HiOA.

Masterprogrammet in «Network and System Administration»⁶⁵ arrangeres i samarbeid med UiO.

HiOA arbeider aktivt med å hente inspirasjon og dele erfaringer gjennom et utstrakt samarbeid med både internasjonale og nasjonale UH-institusjoner.

⁶³ <https://www.nho.no/Politikk-og-analyse/kompetansebarometer/> (19.03.2015)

⁶⁴ <http://www.nmbu.no/studier/studietilbud/master-to-arige/folkehelsevitenskap/node/2286> (14.03.2015)

⁶⁵ <http://www.hioa.no/eng/Studier-og-kurs/TKD/Master/Network-and-System-Administration> (14.03.2015)

HiOAs omdømme og synlighet i UH-sektoren

Omdømme og fremtidig konkurransekraft er et av HiOA-styrets prioriteringsområder i kommende planperiode, og er påpekt som et satsningsområde for å forsterke HiOAs posisjon⁶⁶. HiOA gjennomførte en omdømmeundersøkelse⁶⁷ i regi av TNS Gallup våren 2014 og den viser at HiOAs omdømme er generelt svakt hos alle målgrupper (potensielle studenter/foresatte, næringslivsledere og andre interessenter).

Av HiOAs styrker nevnes institusjonens kompetanse, læringsmiljø, forskningens relevans og kvalitet, samt internt arbeidsmiljø.

Et godt omdømme er også viktig for at HiOA skal fremstå kompetent, fremtidsrettet og nyskapende. Dette er svært viktig i arbeidet med å utvikle gode samarbeidsrelasjoner og øke andelen eksterne midler.

Ordskyen⁶⁸ nedenfor viser at HiOA konkurrerer med andre UH-institusjoner som er mer kjent, men Høgskolen i Oslo og Akershus er også med i bildet og antydes med tydelighet i skyens nederste høyre del.

HiOA er opptatt av å styrke institusjonens fremtidige konkurransekraft både når det gjelder rekruttering av fremtidige studenter, øke eksternt finansiert virksomhet og styrke/øke samarbeidet med arbeids- og næringslivet i regionen.

Kunnskapsoverføring og eksternt samarbeid i UH-sektoren

NIFU-rapporten 23/2014 *Noder i kunnskapsnettverket: Forskning, kunnskapsoverføring og eksternt samarbeid blant vitenskapelig ansatte i UH-sektoren*⁶⁹ tar opp spørsmålet om hvordan institusjonene bidrar til å legge til for samfunnsutviklingen ved å dele på egen kunnskap. De har gjennom en undersøkelse målt de vitenskapelig ansattes bidrag til kunnskapsspredning gjennom et bredt sett med indikatorer knyttet til brukerrettet formidling, etterutdanning, forskningssamarbeid, konsulenttjenester, bistillinger, patentering, bedriftsetablering og lignende. Undersøkelsen viste at de forskjellige fagmiljøene forholdt seg forskjellig til de forskjellige indikatorene. Mest vanlig er bruker- og allmennrettet formidling,

⁶⁶ <https://www.HiOA.no/For-tilsatte/Virksomhetsstyring2/Interne-styringsdokumenter> (årsrapport 2014) (16.03.2015)

⁶⁷ <https://www.HiOA.no/For-tilsatte/Administrative-prosjekter2/Omdoemmeundersoekelsen-2014> (16.03.2015)

⁶⁸ Ibid

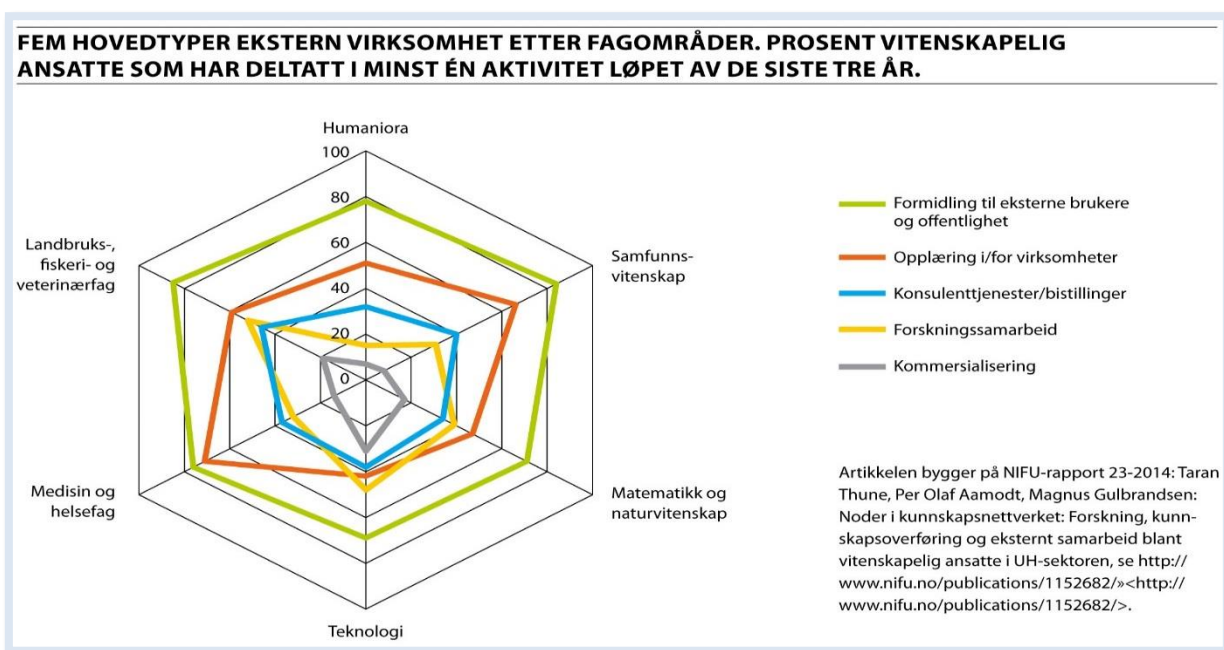
⁶⁹ <http://fpol.no/kronikk-forskere-deler-sin-kunnskap/> (20.03.2015)

deretter opplæring/videreutdanning, bistillinger, forskningssamarbeid og til sist kommersialisering av forskning.

De fleste faglige oppgir at egen motivasjon for faglig utvikling, personlige kontakter og nettverk er avgjørende for å etablere gode samarbeidsrelasjoner.

Oppsummering fra rapporten⁷⁰ (som viser de faglig ansattes eget perspektiv på forskningsaktiviteter, kunnskapsoverføring og samarbeid med eksterne miljøer i offentlig sektor, næringslivet og frivillig sektor):

- De fleste akademikere bidrar til ekstern kunnskapsspredning
- Stabilt lavt nivå på næringslivssamarbeid og kommersialisering blant akademikerne til tross for økt satsning
- Små forskjeller mellom læresteder, men de vitenskapelige høyskolene og de nye universitetene er best på næringslivssamarbeid
- Professorer er mest aktive
- Arbeidserfaring utenfor UH-sektoren er avgjørende

Hvordan de fem hovedtyper av ekstern virksomhet fordeler seg for HiOAs ansatte er ikke registret og sortert på måte som kan sammenlignes med denne NIFU-undersøkelsen.

HiOA kan øke/styrke samarbeidet med arbeids- og næringslivet i regionen på flere måter blant annet ved å videreutvikle:

- Samarbeid om FoU- og BOA-prosjekter
- Deltakelse og utvikling av innovasjonsprosjekter og prosesser
- Formidling
- Ved å utdanne studenter som med nødvendige ferdigheter og kunnskaper kan løfte arbeidslivet i regionen til å bli mer innovativt, bærekraftig og konkurransedyktig.

⁷⁰ Ibid.

Eksempler på samarbeid med eksternt arbeids- og næringsliv avtalt i samarbeidsavtaler kan være:

- Gjesteforelesere/proff II
- Etter- og videreutdanning (intern kompetanseopplæring)
- Praksis i bedrifter/virksomheter for studenter
- Veiledere/tema for prosjekt-, bachelor-/masteroppgaver (bedrifter, forskningsinstitutter, UNIK-miljøet, organisasjoner)
- Innovasjonskonkurranser, innovasjonscamper, Gründeridol⁷¹, Gründercamp, studentbedrift (Ungt Entreprenørskap⁷²)
- Hospitering
- Mentorordning – tidligere studenter (Alumni) som mentor for nåværende studenter

Akershus- og Osloregionens regionale utfordringer

Regionen er en av de raskest voksende regioner i Europa og folketallet vil øke med 350 000 de neste 20 årene. Den store innflyttingen fra inn- og utland til Oslo/Akershus krever et fokus på mangfold, inkludering, utdanning, samferdsel og næringsutvikling som vil være viktig for å møte den økende befolkningsveksten.

Det er opprettet et felles plansekretariat mellom Akershus og Oslo som har ansvaret for planarbeidet⁷³. Kjernen i arbeidet for regional planstrategi for Oslo og Akershus sine fylkeskommuner er spørsmålene om hvordan fylkene kan definere og møte de viktigste utfordringene som kommer på grunn av den økende befolkningsveksten. Plansamarbeidet for Oslo og Akershus er i konklusjonsfasen og vil foreslå en areal- og transportstruktur frem mot 2030 og planen skal danne rammene og føringene for videre arbeid i regionen både når det gjelder areal, transport og næringsutvikling. Samarbeidsalliansen Osloregionen⁷⁴ (78 kommuner og 4 fylkeskommuner i hovedstadsregionen) arrangerer årlig BEST-konferansen i samarbeid med NHO Oslo og Akershus og årets tema var *Fremtidens Osloregion*.

Akershus og Osloregionen vil fremover ha økende behov for ny kompetanse. Det er et stort og voksende behov for helse- /omsorgsarbeidere og et økende behov for ingeniører og lærere. Regionen har også vekst i kreative fag. Det gir grunnlag for at HiOA kan videreutvikle sin posisjon som *leverandør* av god arbeidskraft.

Kunnskap Oslo⁷⁵ ble stiftet i 2008 og det er en samarbeidsallianse mellom Oslo Kommune og byens mange kunnskapsmiljøer og -institusjoner. Initiativet kom fra Oslo Kommune, UiO, HiO og Handelshøyskolen BI. De fikk med seg over 30 andre utdannings- og forskningsinstitusjoner. Byrådsavdelingen for kultur og næring i Oslo Kommune er sekretariat for Kunnskap Oslo i nært samarbeid med Oslo Business Region. Kunnskap Oslo har utarbeidet en Kunnskapsstrategi for Oslo 2014-2017 som er alliansens styringsdokument sammen med årsplaner og prosjektavtaler. Kunnskaps Oslos rolle er å initiere, utvikle og støtte samarbeidstiltak om innovasjon og har opprettet en arbeidsgruppe for innovasjon som

⁷¹ <http://www.ue.no/Akershus/Nyheter/Grunderidol-med-Bachelor-produktdesign> (20.03.2015)

⁷² <http://www.ue.no/> (24.03.2015)

⁷³ www.plansamarbeidet.no (25.02.2015)

⁷⁴ <http://www.osloregionen.no/>

⁷⁵ <https://www.oslo.kommune.no/politikk-og-administrasjon/prosjekter/kunnskap-oslo/> (16.03.2015)

skal fremme tiltak til regionens felles tiltaksplan. Høgskolen er representert i styret i Kunnskap Oslo og har medlemmer i arbeidsgruppene innovasjon og rekruttering. Arbeidsgruppen for innovasjons oppgaver er å foreslå samarbeidstiltak som bidrar til økt samspill mellom forskning, utdanning, næringsliv og offentlig sektor for å utnytte Oslos innovasjonspotensial bedre (årsplan 2015). Tiltakene skal samfinansieres.

Et av Oslo kommunes bidrag er finansiering av premieordninger skal tilgodese forskning som er av strategisk interesse for byens utvikling. Fellesbetegnelsen for alle aktiviteter under dette tiltaket er *Forskningspremier fra Kunnskap Oslo*. Kunnskap Oslo lyser ut disse midlene i perioden 2014-2017 på to konkurranser:

- a) *Det beste forskningsarbeidet publisert av vitenskapelig ansatt(e) ved medlemsinstitusjon premieres med 100 000 kroner.*
- b) *De tre beste godkjente masteroppgavene skrevet av masterstudenter ved medlemsinstitusjon premieres med hver 40 000 kroner.*

Oslo kommune og Akershus fylkeskommune⁷⁶ har utarbeidet en felles regional plan for innovasjon og nyskaping som består av en strategidel og et handlingsprogram med aktiviteter frem mot 2025.

Planens visjon er at Oslo og Akershus skal være verdens mest bærekraftige, smarte og innovative region med et hovedmål om at Oslo og Akershus skal utnytte regionens sterke vekst og utløse innovasjonspotensialet som ligger i forsterket samspill mellom bedrifter, forsknings- og kunnskapsmiljøer, talenter, kapital og offentlig sektor, for å oppnå økt verdiskapning og konkurransekraft.

Planen er utarbeidet og sendes til høring våren 2015 og er planlagt ferdigstilt i juni 2015.

Hver høst i uke 42 arrangeres Oslo Innovation Week⁷⁷ som hadde over 40 ulike innovasjonsarrangementer og over 6000 deltakere i 2014. HiOA har i liten grad bidratt/deltatt i programutviklingen forut for planleggingen av den årlige innovasjonsuken i Oslo.

Næringslivets kompetansebarometer 2015⁷⁸ utført av Nordisk institutt for innovasjon (NIFU)⁷⁹ bygger på svar fra ca. 5 600 bedrifter fra ulike næringer og bransjer av ulik størrelse og gir et godt grunnlag for å kartlegge kompetansebehov som bedriftene har de neste fem årene. NHOs medlemsbedrifter omfatter ca. 20% av det totale antallet årsverk i Norge.

Drøyt 60 % av alle NHO-bedriftene oppgir at de har et udekket kompetansebehov. Omtrent hver tredje NHO-bedrift har stort behov for ansatte med yrkesfaglig utdanning og det er byggfag som er mest etterspurt.

Behov for ansatte med fagutdanning innen naturvitenskapelige fag, tekniske fag og håndverksfag er stort, men behovet for realfaglig kompetanse først og fremst handler om et behov for ingeniører, håndverkere og andre teknikere.

Behov for ingeniører ser ut til å bli lik etterspørselskurven, men avhenger av at utdanningene følger opp veksten i tilbud av ingeniør- og realfag. Ingeniørfag er klart viktigst for de største

⁷⁶ <http://www.akershus.no/ansvarsomrader/neringsutvikling/neringsutvikling/regional-plan-for-innovasjon-og-nyskaping/> (16.03.2015)

⁷⁷ <http://oiw.no/> (16.03.2015)

⁷⁸ <https://www.nho.no/Politikk-og-analyse/kompetansebarometer/> (22.03.2015)

⁷⁹ <http://brage.bibsys.no/xmlui/handle/11250/276806> (25.02.2015)

NHO-bedriftene og det er (sivil)ingeniører fra NTNU som er desidert mest ettertraktet, men ingeniører fra HiOA kommer på en god tredje plass⁸⁰.

Etterspørselen etter de med økonomi/administrative utdanninger ser ut til å være lavere enn det antallet som utdannes.

Behovet for sykepleiere og lærere vil øke og om tre til fem år kommer etterspørselen til å øke gradvis mer, enn kapasiteten i utdanningene. Fra 2020 er det estimert en betydelig økning i behov for helsepersonell.

Yrkesfagenes posisjon er i dag under press. Det er stadig færre som søker til yrkesfag i videregående skole (helse, service og bygg) og det er et stort behov for elevplasser i Øvre og Nedre Romerike (Skedsmo, Ullensaker, Sørumsdal), og Follo.

Det er viktig å styrke samarbeidet mellom videregående utdanning, høyere utdanning og arbeidslivet for å kunne møte fremtidens arbeidskraftbehov.

Samarbeid med regionen

HiOA har som et av sine formål å forsyne regionen med gode profesjonsutøvere gjennom å utdanne fremtidens yrkesutøvere, og er opptatt av å skape og videreutvikle samarbeidsarenaene i regionen. Dette er en fortsettelse av et samarbeid i Oslo- og Akershus regionen og lokalmiljøet som ble initiert og etablert av HiAk/HiO.

Det er gode relasjoner til arbeidslivet i regionen gjennom utvikling av langsiktige praksisavtaler, og strategiske samarbeidsavtaler. De fleste samarbeidsavtalene med kommunene i regionen gjelder praksisplasser⁸¹. HiOAs samarbeid med Akershus-kommunene gir større uttelling enn samarbeidet med Oslos bydelers. Det er viktig at det etableres flere langsiktige, strategiske partnerskap/samarbeidsavtaler med relevante virksomheter i Romeriksregionen. Dette er et arbeid som krever en betydelig innsats. HiOA har ikke en fullstendig oversikt over de samarbeidsrelasjoner som institusjonen har, og det er ikke utviklet en samlet oversikt som viser hvem som sitter i hvilke interne styrer, utvalg og råd.

HiOA opprettet i 2014 «Råd for samarbeid med arbeidslivet» (RSA) som skal styrke og strukturere høgskolens samarbeid med arbeidslivet, sikre at studieporteføljen tilpasses samfunnets behov og bygger på et relevant og oppdatert kunnskapsgrunnlag⁸².

HiOA arbeider i disse dager (mars 2015) med å utvikle og videreutvikle samarbeidsavtaler med Akershus fylkeskommune⁸³, kommunene i regionen, Oslo kommune og bydelene i Oslo. HiOA arbeider for å videreutvikle FoU og utdanning gjennom samarbeid med Ahus.

⁸⁰ <http://www.hioa.no/Aktuelle-saker/HiOA-hoeyt-paa-NHOs-kompetansebarometer> (23.03.2015)

⁸¹ Opplyst i samtaler med avdeling for samfunnskontakt (SK), HiOA.

⁸² <https://www.HiOA.no/For-tilsatte/Virksomhetsstyring2/Raad-og-utvalg/Raad-for-samarbeid-med-arbeidslivet-RSA> (3.03.2015)

⁸³ <http://www.akershus.no/Ansvarsomrader/Statistikk-og-kart/> (20.03.2015)

Kilde: HiOAs Strategi 2020

Campus Kjeller er lokalisert midt i Forskningsparken på Kjeller⁸⁴ som består av 65 virksomheter. Forskningsparken på Kjeller er en teknologisk *storbedrift*, med virksomheter innen forskning, konsulenttjenester og utdanning – blant annet Forsvarets Forskningsinstitutt (FFI), Institutt for Energiteknikk (IFE), Norsk Institutt for Luftforskning (NILU), Universitetssenteret på Kjeller (UNIK), Norsar, Kongsberg Aerospace & Defence, Justervesenet og Akershus Energipark.

Det er per dags dato lite samarbeid mellom Forskningsmiljøene på Kjeller og HiOA. Forskningsmiljøene på Kjeller melder at de ikke har behov for bachelorstudenter, men masterstudenter/ph.d.-studenter⁸⁵. HiOA har per i dag ikke masterstudier på områder som er aktuelle for forskningsmiljøene på Kjeller.

HiOA har et samarbeid med UNIK. UNIK (en stiftelse) har et samarbeid om master- og ph.d-programmet ved UiO og NTNU, men det er en dalende studiepoengproduksjon. I forbindelse med strukturdebatten har UiO fremmet forslag om virksomhetsoverdragelse av UNIK, mens NTNU på sin side har vært en passiv deltaker. I dag har UNIK 7 faste ansatte (og flere deltidsansatte) som er ansatt ved UiO. KD betaler UiO for å drifte UNIK. UiO vil overta/kjøpe UNIK ut i fra argumentet om at det er et større potensiale som ikke er fullt utnyttet.

TKD har allerede et samarbeid med UNIK og UNIKs meste populære masteremne undervises i samarbeid med HiOA, *Teknologiforståelse, innovasjon og produktutvikling*. I tillegg sitter ansatte ved UNIK i HiOAs sentrale FoU-utvalg og i studieutvalget ved TKD.

Det har vært innledende møter mellom UNIK og HiOA (ved Fakultet for helsefag og Fakultet for teknologi, kunst og design) angående samarbeid rundt helseteknologi.

Utvalget mener at HiOA bør se på hvilke muligheter som finnes for å etablere avtaler med virksomhetene som finnes i forskningsparken, og spesielt se på hvordan et samarbeid med UNIK kan styrke HiOA og UNIK sine virksomheter.

I Romeriksregionen er flere av kommunene klare til å legge til rette for et utvidet samarbeid med HiOA.

Fylkestinget i Akershus vedtok i Fylkesting-sak 113/14 *Skolestruktur i et 20-års perspektiv-fase1*⁸⁶ og det ble vedtatt utbygging av flere nye og utvidelser av flere eksisterende videregående skoler. I perioden 2015-2027 er det behov for etablering av ca. 4500 nye elevplasser. På Romerike er det behov for ca. 1800 nye elevplasser i perioden, fordelt på Øvre og Nedre Romerike.

Akershus fylkeskommune har startet arbeidet med fase 2 gjennom planlegging av konkrete utbyggingsprosjekter, samtidig som det foretas analyser av elevenes søkermønster, skyss av elever, fremtidens kompetansebehov i delregionene både innenfor privat og offentlige virksomheter. Fylkeskommunen har sendt saken til kommuner, skoler, idrettsråd og næringslivets parter for innspill, inkludert Kjeller Innovasjon, Kunnskapsbyen og HiOA. Frist for innspill er satt til 25.3.2015.

⁸⁴ <http://kunnskapsbyen.no/sideu.php?tittel=Engelsk&u=Forskningsparken%20info> (25.02.2015)

⁸⁵ Opplyst i innlegg fra Vidar Sannerhaugen; Kjeller Innovasjon og styreleder i UNIK, utvalgets møte desember 2014

⁸⁶ Opplyst av fylkesdirektør i Akershus fylkeskommune

I løpet av 2015 vil det bli fremmet en sak om fremtidig skolestruktur for videregående skoler i Akershus fylke. I forbindelse med saken om skolestruktur har fylkestinget vedtatt at det skal etableres et tettere samarbeid med kompetansemiljøene i alle delregionene.

Et utvidet samarbeid med høgskolene og forskningsmiljøene kan være svært aktuelt. Dette kan omfatte eksisterende utdanningstilbud og fremtidige fag. På høgskolen på Kjeller er aktuelle fag blant annet helse, teknologi og design. Utveksling av lærere mellom nivåene er aktuelt, etter- og videreutdanningskurs, muligheter for elever til hospitering, flere lærlingeplasser, stimulere flere elever til fag som har behov for økt søkning, innovasjon og entreprenørskap mm.

Regionalpolitikerne er positive til en flytting av Campus Kjeller til Lillestrøm som et ledd i å utvikle Lillestrøm som et kreativt kunnskapssentrum. Det finnes aktuelle sentrale tomter i Lillestrøm i dag.

Det må utvikles en klar og tydelig strategi HiOA/Kjeller, med klare målsettinger for utvikling av samarbeid med regionen.

Fremtidig studieportefølje ved HiOA

HiOA arbeider aktivt med å utvikle studieporteføljen for å møte dagens og fremtidens behov for yrkesutøvere med høyere utdanning. I tildelingsbrevet for HiOA fra KD presiseres regjeringens prioriteringer for en ny universitets og høgskolesektor;

- Stortingsmeldingen om struktur i UH-sektoren som legges frem til påske
- Langtidsplan for forskning og høyere utdanning. Meld. St 7 (2014-2015)
- Verdens ledende fagmiljøer
- Strategi for forsknings- og innovasjonssamarbeid med EU
- Lærerløftet
- Rekruttering og karrieremuligheter
- Finansiering av høyere utdanning

For den fremtidige faglige og operative profil for Campus Kjeller/Lillestrøm er det viktig å se på de krav som stilles til HiOA som en samfunnsaktør med både et nasjonalt og et regionalt ansvar. HiOAs nærmeste partnere eller om en vil si kunder er studentene, arbeidslivet og regionen. Det å se de krav som stilles til HiOA som institusjon og se tydelig hvordan dette nedfeller seg i kvalitet og relevans i HiOAs leveranser er viktig. Det er nødvendig å se prosessen opp mot de sentrale strukturdiskusjoner, og å holde fast ved at det er rom for en videre utvikling ved institusjonen. Fremtiden kan være/bli helt annerledes enn dagens situasjon for HiOAs campuser.

HiOA arbeider aktivt med evaluering av studieprogrammer og studentenes vurdering av utdanningen. HiOAs system for kvalitet og kvalitetsutvikling er oppe til revurdering hos NOKUT denne våren. Disse evalueringene og vurderingene brukes aktivt i videreutvikling av HiOAs studier.⁸⁷ Studieavdelingen blogger aktivt om sitt utviklingsarbeid.⁸⁸

På HiOAs styremøte 10. februar ble det fremmet forslag til strategi for strategisk utvikling av HiOAs studieportefølje (se vedlegg 4).

⁸⁷ <http://www.HiOA.no/Om-HiOA/System-for-kvalitet-og-kvalitetsutvikling-for-utdanning-og-laeringsmiljoe-ved-HiOA/Analyse> (22.02.2015)

⁸⁸ <http://blogg.HiOA.no/stu/> (22.02.2015)

HiOAs satsning *Fremragende profesjonskvalifisering* arbeider sammen med utdanningsprogrammene og HiOAs studenter for å støtte konkrete FoU-initiativer, utvikle nye og innovative måter å drive undervisning på. Programmet vil gjennom å dokumentere og systematisere eksisterende erfaringer bidra til at HiOA utvikler kvalitetsindikatorer og stimulerer til kvalitetsutvikling.

HiOA har også gjennom prosjekter E-campus arbeidet aktivt for å etablere og drifte utviklingsprosesser og utforsket teknologiske løsninger for fremtidens undervisningsmetoder. Studenter og ansatte drar og vil dra nytte av arbeidet med å utvikle videooverføring og -opptak, responsteknologi, digital historiefortelling, nettbaserte kollokvier og etablering av ProLab både på Kjeller og i Pilestredet. Hovedstrategien for E-campusprosjektet er digital vurdering og digital eksamen. Nå i 2015 kjøres det storskalatesting med planer om implementering fra 2015. Dette er en storsatsning og HiOA har fordelt etter søknad 8 mill. kroner til fakultetene for utvikling av digitale læringsformer.

HiOAs storsatsning *School of Management* (HiOA-lederskolen) ble etablert høsten 2014 og skal koordinere nåværende prosjekter, etter- og videreutdanning i styring, organisasjon og ledelse. Prosjekter skal styrke innsatsen overfor profesjoner, arbeids- og næringsliv.

Program for livslang læring vil bygge opp robuste fagområder der systematisk samarbeid med arbeidslivet om FoU og utdanning der læring på arbeidsplassen er sentralt.

Teknologi, samfunn og HIOA

IKT bør bli en kunnskapsbase og bør gjennomsyre HiOAs studieportefølje, forskning og administrasjon. Dagens utfordringer internasjonalt, nasjonalt og regionalt presenter andre viktige utfordringer. Vi vil også trekke frem bærekraft og helse. Det er tre viktige komponenter ved en bærekraftig utvikling: Det skal være sosialt rettferdig, miljøvennlig, og økonomisk levedyktig.

Utdanningsinstitusjonene skal gjennom samfunnsoppdraget bidra til å legge rette for en bærekraftig samfunnsutvikling. HiOA bør gi studentene kunnskap som gjør at de kan skape seg et best mulig liv.

HiOA bør vurdere å ta ansvaret for et nytt og voksende fagområde ingen andre UH-institusjoner har tatt ansvaret for i Norge: *Computational Sustainability*⁸⁹. Et fagområde som utdanner fremtidens problemløsere.

Oppsummering

Det globale kunnskapssamfunnet stiller betydelig endrede krav til UH-sektoren. Arbeidslivet og dets forhold til utdanning er i endring. UH-sektoren må komme seg ut av *kontorene* og samarbeide langt sterkere med arbeidslivet og bli mere innovative og nyskapende. Den norske UH-sektoren vil i fremtiden måtte håndtere sterk etterspørsel etter velferdsstatens yrker, spesielt helse- og sosialpersonell, lærere og teknologer.

Etterspørselen vil bli spesielt stor i Akershus-regionen. For å møte kravet om å levere arbeidskraft til dagens yrker og stadig utvikle studiene slik at HiOA utdanner også til morgendagens yrker, er det viktig å ta på alvor det store behovet for innovasjon og å utvikle

⁸⁹ http://en.wikipedia.org/wiki/Computational_sustainability (20.02.2015)

nye og kreative pedagogiske verktøy. For å få dette til er det viktig å videreutvikle et nært samarbeid og samspill med regionens arbeids- og samfunnsliv.

HiOAs strategi 2020 og ny strategi for HiOAs studieportefølje legger opp til at det er viktig med et bredt og sammensatt studietilbud. Vekst i HiOAs utdanningskapasitet vil skje innenfor områdene barnehage og skole, helse og sosialtjenester, økonomi, ledelse og teknologi.

7 ALTERNATIVE FORSLAG

Hva slags faglig og operativ profil bør Campus Kjeller/Lillestrøm ha for å håndtere de utfordringene vi har skissert i kapittel 5 og 6? Hvordan møter vi kravet om innovasjon, og den sterke etterspørselen som spesielt vil komme etter helse- og sosialpersonell, lærere og teknologer?

I dette kapittelet diskuteres og presenteres alternative forslag som kan bidra til å utvikle en fremtidig operativ og faglig profil for campusen på Kjeller/Lillestrøm. I kapittel 8 presenteres utvalgets prioriterte forslag for en faglig og operativ profil for campusen på Kjeller/Lillestrøm.

Utvalget er opptatt av at HiOA må ha en klar og tydelig profil som bringer oss nærmere målet om et profesjons- og arbeidslivsuniversitetet med regional forankring. Campus Kjeller/Lillestrøm er forankret i regionen og alle studiene er praksisorienterte gjennom/med utvikling og læring i arbeidslivet. Regionen rundt Lillestrøm er den raskest voksende i vår landsdel.

De forslag som presenterer kan gi campusen en nasjonal rolle og være forankret i et regionalt kunnskapsbehov.

Forslagene er bygget på at det skal være et nært samspill med arbeidslivet, hensynet til studenter og regional utvikling. Dessuten mener vi at forslagene skal være innovative og nytenkende gjennom å gi HiOA og campusen en tydelig rolle og profil.

Utvalget har diskutert følgende forslag:

- Campus Kjeller - en arena for innovasjon
- Senter for tverrprofesjonell samarbeidslæring (innen helse- og sosialfag)
- Senter for livslang læring
- Nasjonal lærerutdanningscampus på Lillestrøm

Vi har også kort diskutert andre forslag for eksempel om det kan etableres nye utdanninger på Kjeller. Et forslag som kom opp i diskusjonen var å etablere en utdanning rettet mot hotell- og restaurantvirksomhet i Oslo-området.

Forslag: Campus Kjeller - en arena for innovasjon

Formålet med dette forslaget er å utvikle et verktøy som kan håndtere det sterke endringspresset som er på høyere utdanning og FoU slik at HiOA kan løse sitt viktige samfunnsoppdrag på en god måte. Utvalget mener at HiOA må utvikle en klar innovativ

strategisk posisjon og etablere partnerskap for å møte de utfordringer som vi har i vår region. Behovet er stort for økt innovasjon og utvikling.

HiOA kan gjennom å utvikle Campus Kjeller ta grep og gjennomføre en strategisk posisjonering. Forslaget legger vekt på innovasjon, E-læring, digital kompetanse og legge opp til løse den fremtidige vekst i antall studenter. HiOAs innovasjonssenter ved Campus Kjeller vil bygge på de fagområder som i dag er på Kjeller, særskilt produktdesign og dette fagmiljøets satsning på innovasjon. Samarbeid med andre fagmiljøer på Kjeller og Pilestredet må også bygges og utvikles for å utvikle denne satsningen. Utvalget er av den mening at dette vil kreve en bred satsning fra HiOAs fakulteter og sentre.

Campus Kjeller bør ta en nasjonal posisjon som utvikler og tilbyder av utdanning /livslang læring basert på fleksible arbeids-, lærings- og vurderingsformer:

- Hel-/deltidsstudier og etter- og videreutdanning
- Utvikle innovasjonspotensialet i produktdesign og yrkesfagmiljøene
- Utstrakt bruk av digitale hjelpemidler, MOOC⁹⁰
- Tett tilkobling og samarbeid med arbeidsliv og praksisfelt
- Modulisering, fleksibilitet og valgfrihet

Dette kan og må gjøres ved å utvikle strategiske partnerskap ved å etablere langsiktige, strategiske partnerskap-/samarbeidsavtaler med store relevante virksomheter i Romeriksregionen:

- Sykehus, kommuner, næringsliv
- Bruke samarbeidet med Bærum Kommune og Nav som mal
- Skape nye og innovative arenaer for forsknings- og utdanningssamarbeid
- Sikre optimal arbeidsdeling og ressursutnyttelse
- Sikre god formidling, bidra til innovasjon og ivareta en god tilbakekobling fra samfunn og arbeidsliv

Kjeller kan være HiOAs *modell* for et tett samarbeid med næringslivet; det kan være HiOAs test-campus gjennom å være og bygge en innovativ arena med regionen. Dette vil utfordre HiOAs organisasjon.

HiOA må ha en klar profil som bidrar til å gi et innovativt profesjons- og arbeidslivsuniversitetet med regional forankring. Campus Kjeller som utdanningssted er forankret i regionen og alle studiene er praksisorienterte gjennom/med utvikling og læring i arbeidslivet. Regionen rundt Lillestrøm er den raskest voksende i vår landsdel med et fremtidig behov for godt utdannet arbeidskraft.

Forslag: Senter for tverrprofesjonell samarbeidslæring (innen helse- og sosialfag)

Formålet med dette forslaget er at høyskolen skal følge opp de utdanningspolitiske signaler i stortingsmelding 13 /2011-2012 hvor det understrekes at tverrprofesjonell samarbeidslæring er nødvendig for at velferdsstatens ulike yrkesgrupper skal mestere fremtidens kompetansekrav. Eldrebølgen, den dynamiske medisinske teknologiske utvikling og de sterke forventninger og krav fra pasienter og samfunn vil stille store krav til fremtidens leveranser av

⁹⁰ <http://norgesuniversitetet.no/aktuelt/ny-rapport-om-mooc-er-i-europa> (20.03.2015)

fagutdannet helse- og sosialpersonell og FoU-basert kunnskap. HiOAs visjon «Ny viten - ny praksis»⁹¹ er godt egnet for å forankre denne type endringsarbeid.

Strategien ved Fakultet for helsefag har blant annet som mål å utvikle helseutdanningene i tråd med de endrede behov i samfunnet. HiOA og fakultetet har et sterkt fokus på samfunnets behov og ser viktigheten av tett dialog med samfunnet.

Politiske føringer og endringer i samfunnet krever økt satsning på forskning, innovasjon og utdanning i helsesektoren. HelseOmsorg21⁹² legger solide føringer for en ny utvikling. Det gir rom for å være klar og tydelig i de fremtidige prioriteringer ved fakultetet. Kommunesektoren har fått en sentral rolle i folkehelsearbeidet i Norge. Arbeidsgruppen for kommunesektoren i HelseOmsorg21 har stilt en diagnose for helsesektoren og kommer med 10 sentrale punkter som gir mange utfordringer, men også muligheter for innovasjon og utvikling i samarbeid med sektorens aktører. Fem viktige forslag fra HelseOmsorg21 er; økt brukermedvirkning, helse og omsorg som næringspolitiske satsningsområder, kunnskapsløft for kommunene, bedre klinisk behandling, effektive og lærende tjenester.

Helsetriangelets kjerneområder er utdanning, forskning og innovasjon. Stortingsmelding 13 (2011-2012) «Utdanning for velferd- samspill i praksis»⁹³ påpeker at det kreves en større grad av «Tverrprofesjonell samarbeidslæring (TPS)» fremmes i St.meld. 13 (2011-2012)⁹⁴, side 69, som en fremtidig løsning og samarbeidsmodell i helsesektoren.

HiOA kan skape et viktig senter med nærhet til Ahus, regionens kommuner, LHLs nye sykehus på Gardermoen, private helseaktører (både innen pleie, omsorg og helseteknologi).

Forslaget om «tverrprofesjonell samarbeidslæringsscenarioet»⁹⁵ dreier seg om å få et godt samspill i helsetriangelet akademia, helsevesenet og næringslivet.

Forslag: Senter for livslang læring

Formålet med dette forslaget er at høgskolen skal være i front i arbeidet med å stryke livslang læring. Arbeidsliv og profesjoner i kunnskapssamfunnet har et stort kunnskapsbehov om læring for og i arbeidsliv, i grenseflatene mot arenaer og temaer som er tilstøtende høgskolens profesjonsutdanninger. Det er behov for samordning av et robust fagmiljø som arbeider systematisk med forskning og utdanning om livslang læring og arbeidslivets læring. Per i dag er det mange tilstøtende initiativer ved HiOA, men (for) mye parallell virksomhet, noe som påvirker gjennomslag og ressursbruk. Et Senter for livslang læring kan bidra til å løse disse læringsoppgavene utenfor de ordinære studieløpene, og har behov for et fysisk lokale. Dette lokalet bør plasseres på Campus Kjeller, hvor Senter for livslang læring vil være en møteplass mellom aktører fra arbeidslivet i regionen og undervisere/forskere fra HiOA, for samarbeid om ulike læringsløp og felles kunnskapsutvikling.

Sentrale argumenter for å plassere *Senter for livslang læring* nettopp på Kjeller er vekten på innovasjon på Campus Kjeller med nye muligheter for å opprette tettere

⁹¹ <https://www.HiOA.no/For-tilsatte/Virksomhetsstyring2/Interne-styringsdokumenter/Strategi-2020> (24.02.2015)

⁹² <https://www.regjeringen.no/nb/dokumenter/HelseOmsorg21/id764389/> (24.02.2015)

⁹³ <https://www.regjeringen.no/nb/dokumenter/meld-st-13-20112012/id672836/> (24.02.2015)

⁹⁴ Ibid.

⁹⁵ <http://www.khrono.no/2015/02/kjeller-forslag> (3.3.2015)

samarbeid med arbeidsliv/høgskolen i en vekstregion om læringsoppgaver. Dette vil være å "tenke utenfor boksen" fordi Senter for livslang læring kan bidra inn i hele HiOA-organisasjonen til å utrede, iverksette og utforske høgskolens rolle i læring i menneskets liv fra fødestua til aldersheimen, på lag med arbeidslivet. Senter for livslang læring vil også kunne holde frokostseminarer og konferanser, både publikumsvennlige formidlingsaktiviteter, og forskningsbaserte bidrag som publiseres i vitenskapelige kanaler som på ulike måter er med på å oppfylle høgskolens samfunnsmandat og strategi om livslang læring i kunnskapssamfunnet.

Det dreier seg om å utvikle og tilby livslang læring basert på fleksible arbeids- lærings og vurderingsformer - og gjerne i samarbeid med HiOA-lederskolen og Program for fremragende profesjonskvalifisering.

Utgangspunktet for dette forslaget er de store mulighetene som ligger i at HIOA bruker den mindre (og mer fleksible) campusen på Kjeller/Lillestrøm til å bli en *motor* i utvikling av nye lærings/vurderingsformer og fleksible studietilbud til hele landet.

Campus Kjellers strategiske plattform bør være å bli HiOAs «motor» på blant annet e-læring, nettbasert, undervisning, nye kollokvievariasjoner og veiledning. Forslaget innebærer at «Senter for Livslang læring» vil bygge på innovativ pedagogikk; studentaktive læringsformer, Flipped Classroom, Adaptive Learning, Competency Based Learning og ePed/eLæring. Gjennom å endre programplanene, å skape nye arenaer i samarbeid med arbeidslivet, opplegg for selvstudium, praksis og innovativ bruk av campus. Dette vil gi en tverrfaglig arbeidslivsbasert campus, med hurtig omstillingsevne, og aktiv bruk av arbeidslivets læringsarenaer i profesjonsutdanningene.

Forslag: Nasjonal lærerutdanningscampus Lillestrøm

Utvalget har også diskutert forslaget om å bygge et nasjonalt lærerutdanningscenter i Lillestrøm. Det handlet om å komme et økt behov for lærere både til grunnskole og videregående skole i møte på en god måte. Det vil bli behov for flere studieplasser på alle lærerutdanninger både for barnehage, grunnskole og videregående skole. Det utdannes ikke nok lærere for å tilfredsstille regionens behov i dag, i tillegg er det forventet en meget stor befolkningstilvekst i regionen. Det er også mulig at omleggingen til grunnskolelærerutdanning som masterutdanning vil genere flere søkere til HiOA. Det er vanskelig å se hvordan det på langsikt er mulig å huse dem alle i Pilestredet og Kjeller er ikke et alternativ for dette formålet. Dersom det skal være realiserbart, må det skaffes til veie en attraktiv tomt i Lillestrøm sentrum.

Forslaget gikk ut på å flytte hele Fakultet for lærerutdanning og internasjonalisering; fra lærerutdanning fra barnehage til doktorgrad og forslaget innebærer at campusen flyttes fra Kjeller til Lillestrøm.

Forslaget som medførte flytting av hele fakultetet og en samling på Lillestrøm ble oppfattet som dramatisk og urealistisk og ble møtt med massiv motstand fra ansatte på Fakultet for lærerutdanning og internasjonale studier. HiOA skal overta Riksrevisjonens hus i Pilestredet og planen er at lærerutdanningsfakultetet skal flytte dit. Dagens ledelse i fakultet⁹⁶ LUI mener at det å flytte 80% av fakultetet ikke vil skape energi og skaperkraft, men motstand. Å være

⁹⁶ <http://www.khrono.no/2015/02/kjeller-forslag> (4.03.2015)

lokalisert midt i Oslo er et viktig og riktig valg for å møte den nasjonale konkurransen om lærerutdanningsstudentene. Fakultet er bekymret for den nasjonale lærermangelen landet står overfor, og det snakkes om en underdekning på 20000 - 30000 lærere i løpet av kort tid. Samtidig vil nåværende regjering sette enda sterkere krav til studenter som skal ta grunnskolelærerutdanning: 4 i snittkarakter i matematikk fra vgs og forlengelse av grunnskolelærerutdanningen til 5 år.

Med disse perspektivene, ønsker fakultet å være plassert helt sentralt i Oslogryta der studenter vil studere og ikke minst bo for å kunne tiltrekke så mange lærerskolestudenter som overhode mulig til HiOA.

Utvalget forstår reaksjonene på forslaget. Det ble fremmet på utvalgets andre møte som et forslag hvor en ville tenke utdanningspolitisk ut over de neste årene. Det vil si for en fremtid hvor det kan bli diskusjoner om aktiviteter må flyttes fra Pilestredet. Spørsmålet om å løse en fremtidig plassmangel ligger imidlertid utenfor dette utvalgets mandat og det var derfor enighet om ikke å lansere det som et forslag.

8 UTVALGETS FORSLAG

I kapittel 7 har vi skissert tre alternative forslag for fremtidig faglig og operativ profil for campusen på Kjeller/Lillestrøm: En Innovasjonscampus, et Senter for nyskapende tverrprofesjonell samarbeidslæring (innen helse- og sosialfag), og et Senter for livslang læring. Alle disse tre forslagene kan bidra til å gi HiOA ved Campus Kjeller/Lillestrøm en tydelig operativ og tydelig faglig profil. Men etter utvalgets mening kan de knyttes sammen til ett forslag ved å gjøre Campus Kjeller/Lillestrøm til en arena for innovasjon.

Formålet med dette kapittelet er å beskrive og se nærmere på forslaget for å gi våre råd om hva HiOA nå bør gjøre. Innenfor den tidsrammen utvalget har hatt til rådighet har det ikke vært mulig å konkretisere i detalj.

Hva er en innovasjonscampus?

Innovasjon kan oppfattes som et honnørord som defineres på svært forskjellige måter. Et naturlig utgangspunkt for utvalget er å ta utgangspunkt i den modell som brukes av Universitets- og høyskolerådet (UHR) for å beskrive innovasjon i UH-sektorens kunnskapskretsløp.

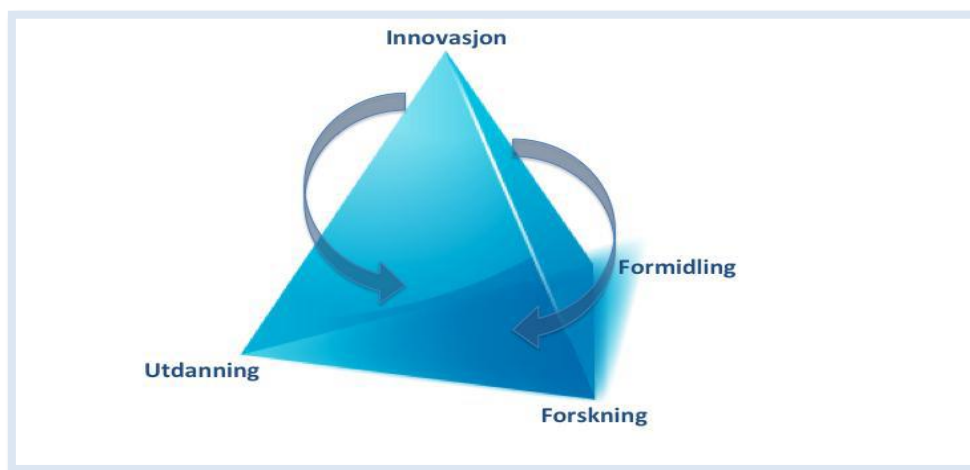
UHR har foreslått en bred forståelse gjennom følgende definisjon⁹⁷:

«Innovasjon er nye eller vesentlig forbedrede produkter, tjenester eller prosesser som tas i bruk og som gir økt verdiskaping og/eller samfunnsnytte.

- *I UH-sektoren er FoU, utdanning og formidling fundamentet for innovasjon og samtidig midler for å fremme innovasjon.*

⁹⁷ http://www.uhr.no/documents/EUREKA_Innovasjon_i_UH_sektor_Inspirasjonsnotat_Del1.pdf (12.03.2015)

- *Innovasjoner er forskningsbaserte når kompetanse, kunnskap og ideer som springer ut av forskningsaktiviteten benyttes i utviklingen av forbedrede produkter, tjenester eller prosesser.*
- *Innovasjoner omfatter både bidrag til å sikre økonomisk og bærekraftig vekst og konkurranseevne, og bidrag til økt samfunnsnytte i form av bedre offentlige tjenester eller et mer velfungerende samfunnssystem.»*

Så hva er innovasjonsaktiviteter i UH-sektoren og ved HiOA?

Figuren Kunnskapspyramiden⁹⁸ viser HiOAs kjerneoppgaver som er gjensidig viktige for at HiOA skal videreutvikle sin rolle som kunnskapsformidler i regionen. HiOAs tyngde er på utdanningssiden, men FoU-aktivitetene har i de siste årene fått stadig større omfang. Forskningens oppgave er å generere ny kunnskap og denne kan formidles på svært ulike måter. Det er viktig å se på hvordan forskning, utdanning og formidling kan være et fundament for å videreutvikle HiOAs innovasjonsaktiviteter. NIFUs rapport «Node i kunnskapsnettverket» bygger opp om sammenhengen av et godt samspill mellom FoU, utdanning, innovasjon og formidling⁹⁹.

Campus Kjeller/Lillestrøm som arena for innovasjon

Hovedelementet i forslaget er å etablere et tett samarbeid mellom campusen og det omkringliggende arbeidsliv. Det må bl.a. etableres flere langsiktige, strategiske partnerskap/samarbeidsavtaler med store og relevante virksomheter i hovedstadregionen. Det er viktig å se på synergier med andre institusjoner, institutter, sentre, fylkeskommunene, kommunene og ikke minst arbeidslivet i regionen.

Målet med forslaget er å håndtere HiOAs rammebetingelser, møte konkurransesituasjonen i regionen og løse samfunnsoppdraget på en god måte. En klar forutsetning har vært å finne forslag som kan skape entusiasme, tenke utenfor boksen og skape noe som er fremtidsrettet. Vi har sett det som viktig å temme gravitasjonskreftene og tilføre livskraft til studentene og fagmiljøene på Kjeller. Etablering av denne satsningen vil kreve et samarbeid med alle fagmiljøer på Kjeller og Pilestredet. Det må også bygges og utvikles et bredt

⁹⁸ Ibid.

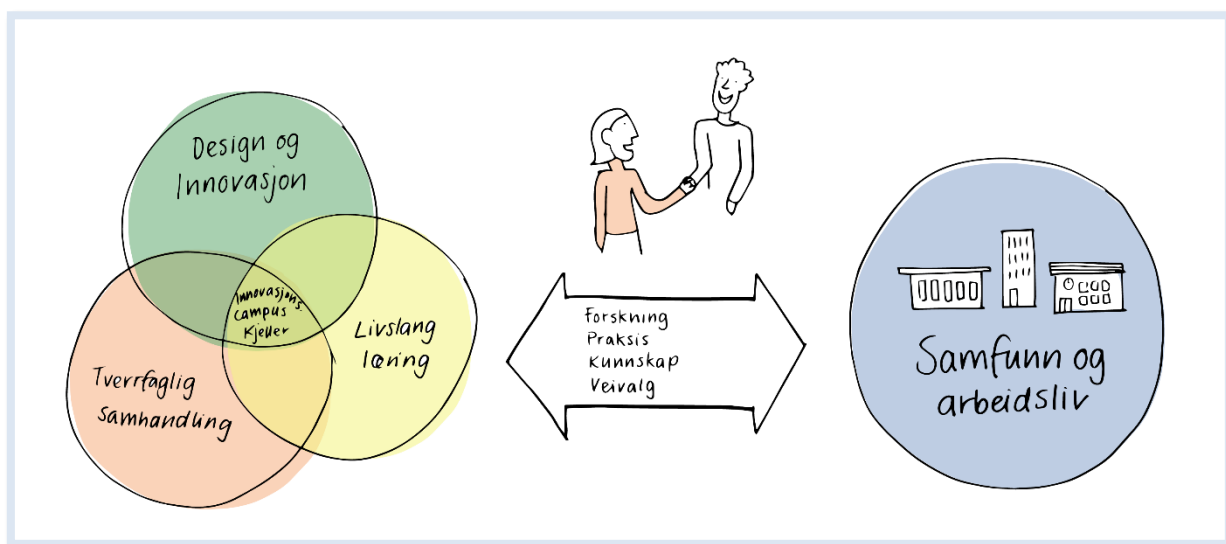
⁹⁹ NIFU-rapport 23-2014

innovasjonsprosjekt for å utvikle denne satsningen. Utvalget er av den mening at dette vil kreve en bred satsning fra HiOAs fakulteter og sentre.

Arbeidsliv og profesjoner i kunnskapssamfunnet har et stort kunnskapsbehov om læring for og i arbeidsliv, i grenseflatene mot ulike arenaer og temaer som er tilstøtende høgskolens profesjonsutdanninger.

Det er viktig at HiOA med sin store bredde og mangfold av fagmiljøer utvikler en sterk og tydelig profil som bygger på HiOAs sterke sider, egne ressurser og kompetanse for å kunne svare på de utfordringer som finnes regionalt (og nasjonalt /internasjonalt).

HiOA har en stor og variert fagbredde med gode resultater på utdanningssiden og også med gode resultater på FoU-siden. Det er viktig sett fra utvalgets side at det potensialet som ligger i å utnytte den totale aktiviteten ved HiOA gjør at innsatsen på innovasjon kan forsterkes. Sentrale elementer i denne innovasjonsmodellen er også å utvikle miljøer og sentre innen helse- og sosialfag, pedagogikk og design.

Figur: Torgrim Eggen/Dagne Vaa

Utvalget mener de to foreslåtte sentrene; Senter for tverrprofesjonell samarbeidslæring og Senter for livslang læring hører naturlig inne i forslaget om å gjøre Campus Kjeller/Lillestrøm til en arena for innovasjon. Gjennom disse to sentrene kan det generes FoU-aktiviteter og rekrutteres studenter som gjør at Campus Kjeller blir en bærekraftig campus preget av flere studenter og målrettet FoU-aktiviteter. Et eksempel på en invitasjon til å videreutvikle norsk helsenæring er Innovasjon Norges invitasjon til å delta på «Drømmeløftet for norsk helsenæring»¹⁰⁰ hvor det tas initiativ til å skape en vekstkraftig norsk helsenæring som når ut i globale verdikjeder.

Campus Kjeller/HiOA har et godt samspill med regionen med en klar intensjon om å øke samarbeidet med det lokale arbeids- og næringslivet. Dette mener utvalget vil gjøre at det er lettere å arbeide med en strategisk satsning på innovasjon ved Campus Kjeller. Utvalget er klar over at det å utvikle en tydelig nyskappings- og innovasjonsprofil for hele spekteret av profesjonsutdanninger innenfor offentlig sektor som er ved HiOA, kan være vanskelig, men HiOA har med Strategi2020 startet på forankringsarbeidet med å integrere innovasjon og

¹⁰⁰ <http://www.oslomedtech.no/event/dialogmote-og-paneldebatt-om-drommeloftet-i-helsenaeringen/> (18.03.2015)

nyskaping i planarbeidet. HiOAs rapport fra delprosjektet *Innovasjon og nyskaping*¹⁰¹ i prosjektet Læring i arbeidsliv og utdanning (LAU) er også en del av HiOAs strategiske arbeid på dette området.

HiOA er en institusjon som har et viktig samfunnsoppdrag, men som står overfor store utfordringer. For å møte fremtiden trengs det en bevisst strategi og aktive tiltak for at campusen skal få en tydelig og innovativ profil. HiOA har som mål å være en tydelige samfunnsaktører og bidra til formidling, internasjonal, nasjonal og regional utvikling, innovasjon og verdiskaping.

HiOAs kontaktflate mot samfunnet er bred, med en stor variasjon av relasjoner. Samarbeidet er i stor grad basert på geografisk nærhet til partnerne og HiOA ønsker å videreutvikle den viktige regional rollen. Spørsmålet er - får HiOA det til?

Utvalget mener at HiOA med å utvikle sin forståelse for hvordan HiOA kan samarbeide med regionen og gjennom å utvikle en forståelse for hvilke samarbeidspartnere som bør innlemmes i et utvidet regionalt nettverk - kan skape en innovativ og nyskapende arena på Campus Kjeller. Dette kan HiOA bidra til ved FoU, innovasjon, formidling og ved å utdanne studenter som med nødvendige ferdigheter og kunnskaper kan løfte arbeidslivet i regionen til å bli mer innovativt, bærekraftig og konkurransedyktig.

HiOA har en svak positiv trend i andelen bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA) og Forskningsrådet og offentlige etater er de største eksterne finansieringskildene ved institusjonen.

HiOAs formidling skjer i mange kanaler, i stort omfang og til ulikt publikum som når mange.

Ledelse og styring

Å etablere en innovasjonsmotor/innovasjonssatsning krever god formidling, forankring, og ikke minst tydelig ledelse og styring.

Det er derfor viktig at lederrollen blir godt beskrevet og forankret i de formelle styringslinjer ved HiOA.

Utvalget har ikke hatt tid til å gå inn i en diskusjon rundt alternative ledelses- og styringsmodeller. Fremtidig løsning må bidra til at faglig og administrativt dobbeltarbeid unngås ved å legge til rette for effektiv administrasjon og ressursbruk. Et mulig alternativ er at en videreutvikler dagens husråd (til en miniledergruppe) og at leder for satsningen er leder av husrådet. Et annet forslag som utvalget tror er riktig i iallfall i utviklingsfasen hvor det må gjøres mye nybrottsarbeid - er at forskningsdirektør ved HiOA er faglig ansvarlig for å få etablert og implementert «HiOAs innovasjonssatsning på Kjeller/Lillestrøm».

På lang sikt foreslår utvalget at lederen for innovasjonssatsningen rapporterer til forskningsdirektør som igjen rapporterer til prorektor for forskning. Denne satsningen bør etableres og utvikles i tett samarbeid med prorektor for utdanning.

¹⁰¹ http://www.hioa.no/Mediabiblioteket/LAU_DP_Innovasjon_og_nyskaping (25.03.2015)

Lokalisering

HiOA har, som institusjon, ikke fått på plass en strategi for hva høyskolen egentlig vil med sine tre studiesteder/campus samlet, eller en egen strategi for Campus Kjeller. HiOA leier bygget til 2023 og det er ikke tatt endelig stilling til om leieperioden skal forlenges eller om det skal etableres en ny campus mer sentralt i Lillestrøm.

Utvalget foreslår at det bygges en ny campus på Lillestrøm. Utvalget er også opptatt av at studentenes utdannings- og bosituasjon forbedres og at dette løses i samarbeid med SiO.

HiOAs leiekontrakt for Kunnskapsveien 55 er til 2023 og i god tid før fornyelse av leieavtalen må HiOA ta stilling til en eventuell flytting. Utvalgets forslag betinger ikke flytting, men utvalget ser svært positivt på en utredning av muligheter for nye lokaler i Lillestrøm sentrum gjerne samlokalisert med en ny videregående skole.¹⁰² (se vedlegg 5).

Utvalgets foreslår at det utredes en ny campus sentralt i Lillestrøm utfra kommunikasjons hensyn og lett tilgjengelighet for studenter og ansatte med offentlig kommunikasjon.

Oppsummering

Utvalget har samlet seg om et hovedforslag: «Campus Kjeller/Lillestrøm – en arena for innovasjon».

Målet med forslaget er begrunnet i HiOAs rammebetingelser, regional lokalisering, møte konkurransesituasjonen i regionen og løse samfunnsoppdraget på en god måte. En klar forutsetning har vært å finne et forslag som kan skape entusiasme, tenke ut av boksen og skape noe som er fremtidsrettet.

Vi har sett det som viktig å fremme et forslag om kan temme «gravitasjonskreftene» og tilføre livskraft til studentene og fagmiljøene på Campus Kjeller.

Utvalgets oppgave har vært å lage et best mulig beslutningsunderlag for den viktige prosessen som nå er startet.

Utvalget foreslår at ledelsen sender utvalgets forslag ut på en bred høring hvor berørte parter blir hørt med en god høringsfrist.

Etter høringsprosessen anbefaler utvalget at ledelsen legger frem forslag til operativ og strategisk profil for Campus Kjeller/Lillestrøm for diskusjon og vedtak i styret i løpet av høsten 2015.

¹⁰² <http://www.khrono.no/2014/01/flytter-gjerne-til-lillestrom> (4.03.2015)

9 REFERANSER

Database for statistikk om høgre utdanning. <http://dbh.nsd.uib.no/>

Ekspertutvalget for finansiering av høyere utdanning 2015. *Finansiering for kvalitet, mangfold og samspill*. <https://www.regjeringen.no/nb/aktuelt/rapport-om-finansiering-av-universiteter-og-hoyskoler1/id2357839/>

Helseomsorg21 – et kunnskapssystem for bedre folkehelse:
<https://www.regjeringen.no/nb/dokumenter/HelseOmsorg21/id764389/>

HiOA 2012. LAU-rapport *Innovasjon og nyskaping*.
(http://www.hioa.no/Mediabiblioteket/LAU_DP_Innovasjon_og_nyskaping)

HiOA 2012: *Strategi 2020. Ny viten ny praksis*. <https://www.HiOA.no/For-tilsatte/Virksomhetsstyring2/Interne-styringsdokumenter/Strategi-2020>

HiOA 2014: *Møtebok fra styremøtet 28.10 2014*. Styresak 38/2014 j) Høgskoledirektørens orienteringer til styret behandlet i styremøte 28.10.2014 «Arbeidet med fremtidig faglig og operativ profil for campusen på Kjeller/Lillestrøm». [http://www.HiOA.no/Om-HiOA/Styret/Styrets-moeteboeker/Moeteboeker-2014/Protokoll-28.10.2014#CaseRef211783\(15.01.2015\)](http://www.HiOA.no/Om-HiOA/Styret/Styrets-moeteboeker/Moeteboeker-2014/Protokoll-28.10.2014#CaseRef211783(15.01.2015))

HiOA 2015: *Kandidatundersøkelsen 2014*. <http://www.hioa.no/Om-HiOA/System-for-kvalitet-og-kvalitetsutvikling-for-utdanning-og-laeringsmiljoe-ved-HiOA/Analyse/Kandidatundersokelse-2014-HiOA>

HiOA 2015: *Årsplan for 2014*. <http://www.hioa.no/Om-HiOA/Virksomhetsstyring/Interne-styringsdokumenter/AArsrapport-2014/HiOAs-aarsrapport-for-2014>

Studiebarometeret 2015. Hovedfunn. <http://www.khrono.no/fakta/hovedfunn-studiebarometer-2015>

Jenssen, Dag. Khrono mars 2015. *Hvilken retning går HiOA?*
<http://www.khrono.no/debatt/hvilken-retning-gar-hioa>

Kommuneplan Oslo Kommune Oslo mot 2013 – smart, trygg og grønn
<http://estatekonferanse.no/konferanse/ny-kommuneplan-oslo-mot-2030-smart-trygg-og-gronn/#.VO9XRE10y70>

Kunnskapsdepartementet (2014): *Tildelingsbrev for Høgskolen i Oslo og Akershus 2015*.
<https://www.hioa.no/For-tilsatte/Virksomhetsstyring2/Eksterne-styringsdokumenter/Tildelingsbrev-fra-KD-for-2015>

Lovdata: *Lov om universitets og høyskoler*. <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-04-01-15>

Meld. St. 13 (2011-2012) *Utdanning for velferd*
<https://www.regjeringen.no/nb/dokumenter/meld-st-13-20112012/id672836/>

Meld. St. 7 (2014-2015) *Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2015 – 2024*.
<https://www.regjeringen.no/nb/tema/forskning/artikler/langtidsplan-for-forskning/id731479/>

NHOs kompetansebarometer 2014. NIFU. Arbeidsnotat <https://www.nho.no/siteassets/nhos-filer-og-bilder/filer-og-dokumenter/kompetanse-og-utdanning/nhos-kompetansebarometer---nifu.pdf>

NIFU temanotat nr 1/2015. *NHOs kompetansebarometer 2015*:
<http://brage.bibsys.no/xmlui/handle/11250/276806>

NIFU-rapport 23-2014: Taran Thune, Per Olav Aamodt og Magnus Gustavsen: *Noder i kunnskapsnettverket: Forskning, kunnskapsoverføring og eksternt samarbeid blant vitenskapelig ansatte i UH-sektoren*. <http://www.nifu.no/publications/1152682/>

Nytt finansieringssystem for universiteter og høyskoler
https://www.regjeringen.no/contentassets/95742f2460c74ee5aecf9dd0d2a8fc9f/finansieringuh_rapport.pdf

Strukturmeldingen i høyere utdanning 2015.
<https://www.regjeringen.no/nb/tema/utdanning/hoyere-utdanning/innsikt/struktur-i-hoyere-utdanning/id2009067/>

Thune Taran, Per Olav Aamodt og Magnus Gustavsen, *Forskningspolitikk 4/2014. Forskere deler sin kunnskap*. NIFU. <http://fpol.no/kronikk-forskere-deler-sin-kunnskap/> (16.03.2015).

UHR 2013. *Del 1: Eureka! Om innovasjon i UH-sektorens kunnskapsløp. Definisjoner, prinsipper og råd*. <http://www.uhr.no/ressurser/temasider/innovasjon>

UHR 2013. *Del 2: Eureka! Om innovasjon i UH-sektorens kunnskapsløp. Eksempelsamling og ressurser*. <http://www.uhr.no/ressurser/temasider/innovasjon>

10 VEDLEGG

Vedlegg 1

Agendaen for det første møte tirsdag 9. desember 2014, kl 1200 – 1600, Oslo.	
1200-1210	Åpning ved utvalgets leder Jan Grund
1210-1220	Presentasjon
1220-1300	« Fremtidig studieportefølje ved HiOA ». Ved Olgunn Ransedokken, prorektor og leder for Arbeidsgruppen for fremtidig studieporteføljeutvikling.
1300-1310	Pause
1310-1325	« Potensialet til HiOA » Ved styremedlem i høgskolestyret Vidar Sannerhaugen
1325-1400	« Hvorfor gjør vi dette? Gjennomgang av mandat for arbeidet; Arbeidet med fremtidig faglig og operativ profil for campusen på Kjeller/Lillestrøm » Ved høgskoledirektør Ann Elisabeth Wedø
1400-1410	Pause
1410-1450	« Hva er Strategisk campusutvikling og hvordan gjør vi det ved HiOA » Ved eiendomsdirektør Mariann Hole og konsulent Geir Ross Børøen
1450-1500	Pause
1500-1550	« Diskusjon om mandatet og planlegging av det videre arbeidet. Hvordan vi løser vi dette oppdraget? » Kort innledning ved leder for utvalget Jan Grund
1550-1600	Møteplan de to neste møtene 5. februar og 12. mars 2015, studiested Kjeller

Tidspunkt:	
1100-1130	Busstransport fra Pilestredet 46 til Kjeller
1130-1200	Lunsj
1200-1210	Velkommen ved utvalgets leder Jan Grund
1210-1225	« Disposisjon og oppbygging av rapporten » Kort gjennomgang ved utvalgets leder professor Jan Grund
1225-1250	« Campus Kjeller - en arena for innovasjon » Assisterende direktør Torbjørn Larsen
1250-1315	« Teknologi, samfunn og HiOA » FoU-direktør Morten Irgens
1315-1325	Pause
1325-1350	« Helsetriangelet: Akademia – Helsevesenet – Næringsliv » Dekan Nina Waaler og innovasjonsdirektør Hilde Lurås
1350-1415	« Campus Kjeller – på lag med arbeidslivet » Administrerende direktør Anita Orlund, studieleder Torgrim Eggen, høgskolelektor Hedvig Johannesen og Anne Marie Lilleengen
1415-1425	Pause
1425-1450	« Læring – for innovasjon og arbeidsliv på Campus Kjeller/Lillestrøm » Instituttleder Sidsel Øiestad Grande og høgskolelektor Hedvig Johansen
1450-1515	« Sett gjennom studentenes øyne » Leder for studentparlamentet Tord Øverland og student Carina Elisabeth Carlsen
1515-1550	« Diskusjon; hvordan arbeider vi framover på veien mot neste og siste møte » Innledning ved utvalgets leder professor Jan Grund
1550-1600	Oppsummering av dagen og arbeidsplan for rapporten

Vedlegg 2

Følgende etter- og videreutdanningstilbud, med og uten studiepoeng og ikke sortert på institutt/avdeling.

Etter- og videreutdanning knyttet til campus Kjeller. Studier og kurs med og uten studiepoeng
Anvendelse av ny teknologi i læringsarbeid
Bedriftspedagogikk
Coaching og relasjonsledelse
Coaching relasjonsledelse
Digitale lære- og hjelpemidler i tilpasset opplæring
Energi og miljø
Enkeltemner i arbeidsplassbasert yrkesfaglærerutdanning
Express Course: Common Nordic Challenges in Vocational Education and Training
Faglig ledelse for sykepleiere
Folkehelsearbeid for tannhelsepersonell
Førstehjelp ved selvmordsfare
Grunnleggende ferdigheter i yrkesfag
Helsesøster
Hospitering og samarbeid i fag- og yrkesopplæring
Jordmor
Kardiologisk sykepleie
Karriereveiledning og sosialpedagogisk rådgivning
Kognitiv atferdsterapi med barn og ungdom
Kontaktlærer og klasseleder
Kreativ kommunikasjon
Kunnskapsbasert praksis i helsetjenesten
Ledelse og organisering av frivillige organisasjoner
Norsk med yrkesfaglig profil
Norsk som andrespråk
Norwegian for Foreign Students - Beginner's level
Norwegian for Foreign Students - Intermediate level
Personalledelse for helse- og sosialsektoren
Praktisk-pedagogisk utdanning for yrkesfag
Profesjonsrettet veiledning
Profesjonsspråk og yrkeskultur
Psykisk helsearbeid - Kjeller
Psykisk lidelse og utviklingshemning
Rådgivning og veiledning
Samhandling
Servicekvalitet
Sexologi og funksjonshemming
Sosialt entreprenørskap og innovasjon
Spesialpedagogikk 1
Spesialpedagogikk 2
Sunn mat og måltider i barnehagen med vekt på fisk og sjømat (fiskesprell)
Tekstilforvaltning og vaskeriøkonomi
Trafikklærer
Utdanningsvalg
Veilederrollen i praksis
Veiledning og coaching
Voksenpedagogikk og realkompetansevurdering
Vurdering av yrkeskompetanse i skole og bedrift
Yrkespedagogisk utviklingsarbeid
Yrkesrettet og tilpasset undervisning i matematikk for yrkesfagene
Yrkesretting av programfag

Vedlegg 3**Dagens lokaler ved Campus Kjeller**

Studiested Campus Kjeller holder til i Kunnskapsveien 55, Kjeller og lokalene er i god stand.

Høgskolen (HiAk) har siden samlokaliseringen i 2003 leid lokalene på Kjeller fra Entra. Samarbeidet og dialogen med Entra var god og bygget på Kjeller er svært veldrevet.

Entra la høsten 2014 bygget ut for salg, og bygget ble solgt til et svensk eiendomsselskap i januar 2015.

HiOAs leiekontrakt varer til 15. august 2023 (med forlengelsesopsjoner). Tomta er på 17, 2 mål, eiendommen er på 27100 m². Bygget inneholder 3 auditorier, 10 møterom, 26 undervisningsrom, flere gruppe- og datarom. Det er 2075 m² verksteder (keramikk, kjøkken, metall, sengepost, fødestue m.m). A-blokka er på 2500 m² (kombinasjon av baserom, datasal, undervisning, kontor og verksteder). I tillegg er i bygget en bokhandel, kantine og kaffebar.

Det er 200 kontorer og 300 arbeidsplasser. Det en parkeringsplass med plass til ca. 450 biler. Eiendomsavdelingen ved HiOA har arbeidet aktivt for å skape og utvikle og modernisere undervisningsrommene og har lyktes med å skape gode arbeidsrom i fellesarealene. HiOA har en avtale på leie av lokaler med Kunnskapsbyen¹⁰³ konferansesenter frem til september 2019.

HiOA leier i tillegg lokaler i nærmiljøet¹⁰⁴ til blant annet eksamen.

Bygget på Kjeller er i seg selv ikke grunn til å flytte. Ved en eventuell flytting av campus er det behov for å tenke nytt og foreta en analyse av arealbruken.

Kollektivtilbudet fra Lillestrøm stasjon til Kjeller blir stadig utbedret og bussene går ca. hvert 7 min. Resepsjonen/sentralbordet på Kjeller opplever gjentatte ganger at besøkende ikke finner frem til bygget.

Det er gode muligheter for parkering ved studiested Kjeller.

Det er satt opp shuttlebuss mellom studiested Pilestredet og studiested Kjeller. Denne bussen har tre avganger og tre retur fra hver campus i løpet av en dag.

¹⁰³ <http://www.kunnskapsbyen.no/sideu.php?tittel=KUNNSKAPSBYEN&u=Konferansesenteret>

¹⁰⁴ <http://romerikskirken.no>

Vedlegg 4

På HiOAs styremøte i 10. februar 2015¹⁰⁵ ble det fremmet forslag til strategi for **strategisk utvikling av HiOAs studieportefølje**.

Arbeidet skal bidra til å realisere HiOAs strategiske målsetting om å være internasjonalt ledende innen profesjonsutdanninger gjennom:

- *Fremragende profesjonskvalifisering*, med fokus på sammenheng mellom FoU og utdanning og yrkesrelevans
HiOAs dannelsesplattform – implementert i programplanene
- *eCampus* - fremtidsrettede arbeids-, lærings- og vurderingsformer
- *Konsolidere studieporteføljen* - bli mer robuste og øke kvaliteten i studiene

Arbeidsgruppas anbefaling er at HiOA:

- *Rendyrker sin strategiske profil og øker utdanningskapasiteten der behovet fremover er størst, for barnehagelærere og lærere på alle nivå, ingeniører, sykepleiere og helse- og omsorgsarbeidere. - (Jfr. HiOAs innspill til «Satsningsforslag til Statsbudsjettet 2016».)*
- *Sørger for at alle utdanninger er bærekraftige økonomisk og faglig.*
- *Gjennom god og tydelig utdanningsledelse arbeider systematisk for at HiOA har en god bredde og tydelig profesjonsprofil med robuste og bærekraftige studietilbud med høy kvalitet.*
- *Fortsetter og dokumenterer samarbeidet med arbeidslivet, både med offentlig og privat sektor. Målet må være å ha kontinuerlig fokus på samfunnets kompetansebehov og på høy kvalitet på HiOAs praksisplasser.*
- *Styrke de igangsatte aktivitetene på tvers av fakulteter og sentre, slik at de ulike enhetene kan støtte opp om hverandre. Ikke starte flere slike initiativ før de som nå er i gang er implementert*

HiOA har etablert flere tverrfakultære aktiviteter for å møte arbeidslivets kompetansebehov:

- School of management (SOM) – «HiOA-lederskolen»
- Program for LivsLangLæring (kurs, workshops og dialogmøter med arbeidslivet)
- Innovasjonslaboratorier (FabLab i Pilestredet og Innolab på Kjeller)
- Koordinering med eCampus og ProLab i Pilestredet og Legolab på Kjeller
- Bevegelsesanalyselaboratoriet (samarbeid HF og TKD)

HiOA arbeider aktivt for å videreutvikle studieporteføljen til å møte samfunnets og regionens behov for arbeidskraft i dagens og fremtidens arbeidsmarked.

¹⁰⁵ Styresak 3/2015 behandlet i styremøte 10.02.2015.

Vedlegg 5**Lokalisering Kjeller eller Lillestrøm?**

Allerede i dag er det mange muligheter som det ligger til rette for å utvikle samarbeidet med arbeidslivet et godt stykke videre: Hvordan legge til rette for læring i og/for arbeid.

" Kap 7: De 3-4 forslagene for faglig og operativ profil for Campus Kjeller/ Lillestrøm" - (egentlig hele HiOA). Kan knyttes opp mot 2 hovedalternativer:

1. Lokalisering i Lillestrøm sentrum/nær jernbanestasjon. Mål: Utnytte sentrumslokalisering i profileringen av et attraktivt studiested ca 10 min fra Oslo sentrum.
2. Lokalisering på Kjeller med en rendyrking av de kvaliteter som er der i dag og med mål for styrking av profil/attraktivitet. (Betinginger forutsetning om forlengelse av leiekontrakt?).

For begge hovedalternativene bør det legges til grunn en felles forståelse av prinsipper for lokalisering/relokalisering av fakulteter/ institutter som bedrer samarbeid og styrker faglig profil. Hvilket alternativ løser de sannsynlige endringskravene best?

Hvor lenge skal vi planlegge for? HiOA vil være på Kjeller i Kunnskapsvenen 55 i minimum 8 år, men HiOA som institusjon må planlegge for et livsløp på 100-150 år, forhåpentligvis lengre. Det vil komme fremtidige fusjoner, men på et eller annet tidspunkt vil støvet etter fusjonene legge seg. Det er viktig å komme forbi fokus på å bygge opp den indre institusjonen etter fusjonene, men se på de ytre trender og rammebetingelser.

Hvis HiOA skulle flyttet til Lillestrøm burde det bygges og utvikles en halvparten så stor campus og legges opp til mye mere tettere samspill med Ahus. Det er viktig å tenke transport ved utvikling av en ny campus; transport Oslo- Lillestrøm/og Kjeller

Hva er problemene med dagens lokaliseringer?:

- Er det tilfeldigheter/ historikk eller bevisste valg som ligger til grunn for dagens lokalisering av institutter/fakulteter?
- Skapes det i dag konkurranse eller samarbeid i studiene på tvers av lokalisering? (Både innenfor samme studieretninger og mellom ulike studieretninger)
- Er det etablert rutiner internt som bygger opp under at man skal "gjøre hverandre gode" uavhengig av lokalisering og institutt/fakultet?
- Bør fakulteter/institutter relokaliseres, i tilfellet hvilke, for å oppnå best mulig samarbeid og motivasjon for å "gjøre hverandre gode"/best nasjonalt.

Lokaliseringsdiskusjonen bør lande i god tid før strategien for HiOA/Studiestedet Kjeller/ Lillestrøm kommer for langt. Fordi:

- Man må ha kunnskap om hvilke fordeler/ulempes som eventuelt ligger i det å flytte fra Kjeller til Lillestrøm sentrum (nær jernbanestasjonen).
- Lokaliseringene gir forskjellige rammebetingelser for:
 - Logistikk/ kommunikasjon
 - Forholdet til studentboliger
 - Nærhet til samarbeidende bedrifter og Ahus

- Prinsipper for samarbeidsavtaler med næringsliv samt IKT vurderinger vil påvirke arealbehov. (m^2 / student eller m^2 / fakultet/ institutt). Dette *kan* påvirke lokaliseringsvalg.
- Det bør være sikkerhet for at det finnes realistiske tomtealternativer (rett lokalisering/ rett størrelse) i nærheten av jernbanen dersom Lillestrøm skal være aktuelt.

Det bør relativt raskt settes i gang utredninger som viser konsekvensene av:

- Potensielt søkertall for fakultetene i lys av utdanningsbehov i forhold til befolkningsvekst ("kapasitetsutfordringer")
- Analyser av hva fremtidig etterspørsel vil være (også i lys av forrige punkt)
- Metoder for å øke "utdanningsproduktivitet" (både pedagogisk/organisatorisk og de fysiske rammer).
- Avklaringer av hva som skal tilrettelegges av utdanning på selve campus og hva som kan oppnås i samarbeidsavtaler med næringslivet/ Ahus, UNIK mm ("Strategisk partnerskap") Påvirker også arealbehov.
- Konsekvenser av gjennomgripende IKT løsninger på tvers av alle utdanninger.
- Oppsummering av programkrav som vil påvirke utformingen av de fysiske rammer for fremtidens HiOA (både Kjeller/Lillestrøm og Oslo).

I forlengelsen av dette arbeidet bør det settes i gang mulighetsanalyser/programmering som følger opp, eller kan gi innspill til foreslåtte tiltak/utredninger over.